

C/2023/1553

19.12.2023

KOMISSION SUOSITUS,

annettu 12 päivänä joulukuuta 2023,

energiatehokkuudesta annetun direktiivin (EU) 2023/1791 (uudelleenlaadittu energiatehokkuusdirektiivi) kansallisia energiatehokkuusrahoitusta, rahoitusta ja teknistä tukea koskevan 30 artiklan saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä

(C/2023/1553)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 292 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio totesi 28 päivänä marraskuuta 2018 antamassaan tiedonannossa *Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta* ⁽¹⁾, että energiatehokkuus on keskeinen toiminta-ala, jota ilman unionin talouden täydellistä hiilestä irtautumista ei voida saavuttaa.
- (2) Joulukuussa 2018 unionin uusi vuoteen 2030 ulottuva energiatehokkuutta koskeva yleistavoite, joka on vähintään 32,5 prosenttia verrattuna ennustettuun energiankäyttöön vuonna 2030, sisällytettiin ”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille” -säädospakettiin, jonka tavoitteena oli asettaa energiatehokkuus etusijalle, saavuttaa maailmanlaajuinen johtoasema uusiutuvan energian alalla ja tarjota kohtuulliset sopimusehdot kuluttajille.
- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2012/27/EU, jäljempänä ’energiatehokkuusdirektiivi’ ⁽²⁾, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä (EU) 2018/2002 ⁽³⁾, veloitetaan saavuttamaan yleistavoitteen mukainen vähintään 32,5 prosentin energiansäästö EU:n tasolla vuoteen 2030 mennessä.
- (4) Komissio ehdotti 17 päivänä syyskuuta 2020 antamassaan tiedonannossa *EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle – Panostetaan ilmastoneutraaliin tulevaisuuteen ihmisten hyväksi*, jäljempänä ’ilmastotavoitesuunnitelma’ ⁽⁴⁾, unionin ilmastotavoitteiden tiukentamista nostamalla kasvihuonekaasupäästötavoitetta vuodelle 2030 vähintään 55 prosenttiin vuoden 1990 tasoon verrattuna. Ehdotuksella vastattiin 11 päivänä joulukuuta 2019 annetussa komission tiedonannossa *Euroopan vihreän kehityksen ohjelma* annettuun sitoumukseen esittää kattava suunnitelma siitä, kuinka vuodelle 2030 asetettu unionin tavoite voitaisiin nostaa 55 prosenttiin vastuullisella tavalla.
- (5) Ilmastotavoitesuunnitelmaan liittyvä vaikutustenarviointi osoitti, että kunnianhimoisemman ilmastotavoitteen saavuttamiseksi energiatehokkuutta on parannettava huomattavasti 32,5 prosentin tavoitetasoa enemmän.
- (6) Kyseisten tavoitteiden täytäntöönpanemiseksi komissio ilmoitti 19 päivänä lokakuuta 2020 antamassaan tiedonannossa *Komission työohjelma 2021 – Elinvoimainen unioni epävakaa maailmassa* ⁽⁵⁾ lainsäädäntöpaketistä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi vähintään 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä, jäljempänä ’55-valmiuspaketti’, ja ilmastoneutraalin Euroopan unionin saavuttamiseksi vuoteen 2050 mennessä. Paketti kattaa useita politiikan aloja, muun muassa ehdotuksen energiatehokkuusdirektiivin uudelleenlaatimisesta.

⁽¹⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle, alueiden komitealle ja Euroopan investointipankille *Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta* (COM(2018) 773 final).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2002, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 210).

⁽⁴⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle: Panostetaan ilmastoneutraaliin tulevaisuuteen ihmisten hyväksi* (COM(2020) 562 final).

⁽⁵⁾ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Komission työohjelma 2021 – Elinvoimainen unioni epävakaa maailmassa* (COM(2020) 690 final).

- (7) Direktiivi (EU) 2023/1791 (uudelleenlaadittu energiatehokkuusdirektiivi) ⁽⁶⁾ hyväksyttiin 13 päivänä syyskuuta 2023, mikä nosti merkittävästi vuoden 2030 tavoitetasoa energiatehokkuuden osalta, myös kun kyseessä on energiatehokkuuden rahoitus.
- (8) Jotta jäsenvaltioita voitaisiin auttaa saavuttamaan vuoden 2030 energiatehokkuustavoitteet ja ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä kustannustehokkaalla tavalla varmistaen samalla EU:n talouden kilpailukyky ja kestävyys, on olennaisen tärkeää saada liikkeelle energiatehokkuuteen tehtäviä investointeja sellaisten politiikkatoimiin ja energiatehokkuuteen suunnattujen erityisten rahoitustoimenpiteiden avulla, joilla voidaan lisätä energiatehokkuushankkeiden määrää ja kokoa ja hyödyntää yksityistä rahoitusta uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin täytäntöönpanoa varten.
- (9) Eurooppa-neuvosto kehotti 21–22 päivänä lokakuuta 2022 ja 15 päivänä joulukuuta 2022 antamissaan päätelmissä neuvostoa ja Euroopan komissiota esittämään konkreettisia ehdotuksia muun muassa energiansäästötoimien lisäämiseksi ja korosti jälleen tarvetta lisätä energiatehokkuuteen tehtäviä investointeja.
- (10) Uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklassa todetaan tarve ottaa käyttöön riittävää taloudellista ja teknistä tukea energiatehokkuustoimenpiteille ja kehittää kohdennettuja politiikkatoimia, joiden avulla saadaan liikkeelle yksityisiä investointeja energiatehokkuuteen, sekä luodaan perusta lisätoimille, joilla kannustetaan energiatehokkuuteen tehtäviin investointeihin. Samalla korostetaan Euroopan komission ja jäsenvaltioiden välisen yhteistyön merkitystä.
- (11) Jäsenvaltioiden olisi direktiivin 30 artiklan 1 kohdan nojalla erityisesti helpotettava rahoitusmekanismien perustamista tai nykyisten käyttöä energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä varten useiden rahoituskanavien ja avustusten, rahoitusvälineiden ja teknisen avun yhdistelmän hyötyjen maksimoimiseksi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta SEUT-sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamista. Direktiivin 30 artiklan 2 kohdassa puolestaan edellytetään, että komissio avustaa jäsenvaltioita rahoitus- ja hankekehitysvälineiden perustamisessa energiatehokkuuteen tehtävien investointien lisäämiseksi sekä energiatehokkuustoimien tukemiseksi energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden, pienituloisissa kotitalouksissa olevien ihmisten ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien ihmisten keskuudessa. Jotta jäsenvaltioita voidaan tukea energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklan 1 ja 2 kohdan saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja niiden täytäntöönpanossa, ohjeissa muistutetaan vaatimusten soveltamisalasta ja tavoitteista. Ohjeissa myös esitetään vaihtoehtoja ja esimerkkejä politiikkatoimista velvoitteiden täyttämiseksi. Toimia tarvitaan muun muassa sääntelykehyksen yksinkertaistamiseksi, jotta voidaan yhdistää useita EU:n rahoituksen ja kansallisen rahoituksen kanavia, sekä teknisen tuen välineiden perustamisen helpottamiseksi kansallisella tai tarvittaessa alueellisella tasolla.
- (12) Direktiivin 30 artiklan 3 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot edistävät energiatehokkuuteen liittyviä lainatuotteita, kuten vihreitä kiinnelainoja ja vihreitä lainoja, ja varmistavat, että rahoituslaitokset tarjoavat niitä laajasti ja syrjimättömästi ja että ne ovat kuluttajien nähtävissä ja saatavilla. Jäsenvaltioiden olisi hyväksyttävä toimenpiteitä, joilla helpotetaan laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen toteuttamista, ja kannustettava lainatausjärjestelmien perustamiseen energiatehokkuusinvestointeja varten. Jotta jäsenvaltioita voidaan tukea energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklan 3 kohdan saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanossa, ohjeissa muistutetaan vaatimusten soveltamisalasta ja tavoitteista. Ohjeissa myös esitetään vaihtoehtoja ja esimerkkejä politiikkatoimista velvoitteiden täyttämiseksi, kuten tarvittavan sääntelykehyksen kehittäminen energiatehokkuutta edistävien lainojen syrjimättömyyden varmistamiseksi, tukiohjelmien ja riskien vähentämisjärjestelyjen käyttöönotto energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden kehittämiseksi sekä tarvittavat toimet laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen toteuttamiseksi kansallisissa kehyksissä. Tältä osin jäsenvaltioiden toimien olisi oltava rahoitusalan sääntelyä koskevan EU:n säännösten mukaisia, ja niissä olisi hyödynnettävä toimenpiteitä, jotka ovat jäsenvaltioiden ja markkinatoimijoiden käytettävissä EU:n kestävän rahoituksen puitteissa, rajoittamatta kuitenkaan näiden alojen kehittämistä edelleen.
- (13) Direktiivin 30 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot edistävät sellaisten taloudellisten tukijärjestelmien perustamista, joiden tavoitteena on yksittäisten lämmitys- ja kaukolämmitys- ja kaukoiäähdytysjärjestelmien uudistaminen, ja 5 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden olisi edistettävä paikallisten asiantuntijapalvelujen ja teknisen tuen palvelujen perustamista paikallisen kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen hiilestä irtautumiseksi. Jotta

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/1791, annettu 13 päivänä syyskuuta 2023, energiatehokkuudesta ja asetuksen (EU) 2023/955 muuttamisesta (EUVL L 231, 20.9.2023, s. 1–111).

jäsenvaltioita voitaisiin tukea energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklan 4 ja 5 kohdan saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja niiden täytäntöönpanossa, ohjeissa muistutetaan vaatimusten soveltamisalasta ja tavoitteista. Ohjeissa myös esitetään vaihtoehtoja ja esimerkkejä politiikkatoimista velvoitteiden täyttämiseksi, kuten kaukolämmityksen uudistamista koskevien erityisten rahoitusjärjestelmien perustaminen kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysalan toimijoiden keskitettyjen asiointipisteiden perustamisen yhteydessä.

- (14) Asetuksen 30 artiklan 7 kohdassa edellytetään, että komissio käy vuoropuhelua julkisten ja yksityisten rahoituslaitosten sekä asiaankuuluvien erityisalojen kanssa kartoittaakseen tarpeita ja mahdollisia toimia, joita se voisi toteuttaa, jotta energiatehokkuustoimenpiteisiin ja energiakorjauksiin saataisiin yksityistä rahoitusta ja unionin energiatehokkuustavoitteiden ja kansallisten panosten saavuttamista voitaisiin edistää. Tältä osin komissio aikoo käynnistää uuden eurooppalaisen energiatehokkuuden rahoituskoalition, johon liittyy läheisempi yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa ja joka tarjoaa näin puitteet sellaisista toimista käytävälle vuoropuhelulle, joilla voidaan helpottaa energiatehokkuuteen tehtäviä investointeja.
- (15) Jäsenvaltiot voivat 30 artiklan 11 kohdan nojalla perustaa kansallisen energiatehokkuusrahaston, jonka tavoitteena on tukea jäsenvaltioita kansallisten energiatehokkuuspanosten ja energiansäästövelvoitteiden täyttämässä energiatehokkuudesta annetun direktiivin (EU) 2023/1791 4 ja 8 artiklan mukaisesti. Direktiivin 30 artiklan 12 kohdassa säädetään, että jos perustetaan kansallinen energiatehokkuusrahasto, sitä olisi käytettävä lisäämään energiatehokkuuteen tehtävien yksityisten investointien käyttöä ja tukemaan energiatehokkuustoimenpiteitä energiatehokkuudesta kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden, pienituloisissa kotitalouksissa olevien ihmisten ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien ihmisten keskuudessa. Jotta jäsenvaltioita voidaan tukea energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklan 11 ja 12 kohdan saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja niiden täytäntöönpanossa sekä energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklan 13 ja 14 kohdassa esitettyjen vaihtoehtojen käytössä, ohjeissa muistutetaan kansallista energiatehokkuusrahastoa koskevien säännösten soveltamisalasta ja tavoitteista. Ohjeissa myös ehdotetaan toimia rahaston perustamiseksi, tuodaan esiin mahdollisuus täyttää energiatehokkuusdirektiivin mukaiset vuotuiset velvoitteet väliaikaisesti kansalliseen energiatehokkuusrahastoon suoritettavalla maksuosuudella ja esitetään tällaisen maksuosuuden laskentamenetelmä.
- (16) Direktiivin 30 artiklan 17 kohdassa tiukennetaan jäsenvaltioiden nykyisiä raportointivaatimuksia energiatehokkuusrahastuksesta edellyttämällä, että komissiolle on raportoitava viimeistään 15 päivänä maaliskuuta 2025 ja sen jälkeen joka toinen vuosi osana asetuksen (EU) 2018/1999 17 artiklan nojalla toimitettavia ja 21 artiklan mukaisia yhdenmittyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevia edistymisraporttejaan seuraavat tiedot: a) energiatehokkuuteen tehtävien julkisten investointien määrä ja energiatehokkuustoimenpiteitä tukevalla julkisella rahoituksella saavutettu keskimääräinen vipuvaikutus; b) energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden määrä eri tuotteiden mukaan eriteltynä; c) tapauksen mukaan kansalliset rahoitusohjelmat, jotka on otettu käyttöön energiatehokkuuden ja parhaiden käytäntöjen käyttöönoton lisäämiseksi, sekä energiatehokkuutta edistävät innovatiiviset rahoitusjärjestelyt. Lisäksi 30 artiklan 18 kohdassa selvennetään voimassa olevia tiedonantovelvoitteita, jotka on otettava huomioon 17 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseksi.
- (17) Jäsenvaltioiden on saatettava lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, joilla energiatehokkuuden rahoitusta koskeva 30 artikla saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, voimaan viimeistään 11 päivänä lokakuuta 2025.
- (18) Uudelleenlaadittu energiatehokkuusdirektiivi on saatettava kokonaisuudessaan osaksi kansallista lainsäädäntöä ja se on pantava tehokkaasti täytäntöön, jotta EU voi saavuttaa vuoden 2030 energiatehokkuus- ja ilmastotavoitteensa.
- (19) Jäsenvaltioilla on harkintavaltaa saattaa energiatehokkuuden rahoitusta koskevan 30 artiklan vaatimukset osaksi kansallista lainsäädäntöä ja panna ne täytäntöön jäsenvaltioiden kansallisiin olosuhteisiin parhaiten soveltuvalla tavalla,

SUOSITTAA, ETTÄ JÄSENVALTIOT:

1. Noudattavat tämän suosituksen liitteessä annettuja ohjeita saattaessaan energiatehokkuudesta annetun direktiivin (EU) 2023/1791 30 artiklassa asetetut vaatimukset osaksi kansallista lainsäädäntöä.

2. Tässä suosituksessa selitetään muutettuja vaatimuksia ja esitetään, miten direktiivin tavoitteet voidaan saavuttaa. Tavoitteena on varmistaa uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin yhdenmukainen tulkinta eri jäsenvaltioissa näiden laatiessa kansallisia täytäntöönpanosäädöksiään.
3. Tällä suosituksella ei muuteta uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin oikeusvaikutuksia eikä rajoiteta unionin tuomioistuimen energiatehokkuusdirektiiviä koskevaa sitovaa tulkintaa. Suosituksessa keskitytään energiatehokkuuden rahoitukseen liittyviin säännöksiin, ja se koskee uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklaa.

Tehty Brysselissä 12 päivänä joulukuuta 2023.

Komission puolesta
Kadri SIMSON
Komission jäsen

LIITE

1. JOHDANTO

Energiatohokkuudesta annetun direktiivin (EU) 2023/1791, jäljempänä 'uudelleenlaadittu energiatohokkuusdirektiivi', 30 artiklan tavoitteena on lisätä julkisia ja yksityisiä investointeja energiatohokkuuteen eri aloilla, jotta voidaan saavuttaa EU:n vuoden 2030 energiatohokkuustavoitteet. Artiklalla edistetään tätä tavoitetta tarjoamalla puitteet julkisen budjettituen kustannustehokkuuden lisäämiseksi ja energiatohokkuustoimenpiteisiin tehtävien yksityisten investointien liikkeelle saamiseksi. EU:n rahoitus ja kansallinen julkinen rahoitus eivät riitä vastaamaan investointitarpeisiin, vaan suurin osa taloudellisesta tuesta on saatava yksityiseltä sektorilta. Käytettävissä oleva rajallinen julkinen rahoitus on kohdistettava investointien esteiden poistamiseen, heikoimmassa asemassa olevien ryhmien investointien tukemiseen sekä rahoitusvälineiden ja julkisten takausten tarjoamiseen. Tavoitteena on nopeuttaa energiatohokkuustoimenpiteiden käyttöönottoa sekä houkutella ja saada liikkeelle yksityisiä investointeja. Uudelleenlaaditun energiatohokkuusdirektiivin energiatohokkuuden rahoittamista koskevan 30 artiklan saattamisen osaksi kansallista lainsäädäntöä sekä artiklan täytäntöönpanon odotetaan parantavan energiatohokkuuteen tehtävien investointien liikkeelle saamisen mahdollistavaa kehystä ja edistävän siten sekä vuoden 2030 energiatohokkuustavoitteiden että REPowerEU-suunnitelman energiansäästötavoitteiden saavuttamista.

Näiden ohjeiden tarkoituksena on tukea jäsenvaltioita energiatohokkuutta koskevan direktiivin (EU) 2023/1791 30 artiklan saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä. Euroopan unionin tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta tulkita EU:n lainsäädäntöä sitovasti. Näissä ohjeissa esitetyjä näkemyksiä ei pidä ymmärtää siten, että ne määräävät ennalta komission kannan unionin tuomioistuimessa mahdollisesti käsiteltävissä asioissa.

Direktiivin 30 artiklassa säädetyt jäsenvaltioiden velvoitteet esitetään yksityiskohtaisesti tämän liitteen kunkin kohdan alussa. Nämä velvoitteet edellyttävät, että jäsenvaltiot panevat täytäntöön politiikkatoimia tai rahoitus- ja tukiohjelmiä, joiden tavoitteena on lisätä energiatohokkuusinvestointeja eri aloilla ja näin edistää EU:n vuoteen 2030 ulottuvien sitovien energiatohokkuustavoitteiden saavuttamista.

Tämän kohdassa 2 muistutetaan uudelleenlaaditun energiatohokkuusdirektiivin 30 artiklan pakottavista säännöksistä, jotka on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pantava täytäntöön kansallisessa lainsäädäntökehyksessä, selitetään säännösten soveltamisalaa ja tavoitteita sekä annetaan lisätietoja mahdollisten politiikkatoimien valinnasta vaatimusten täyttämiseksi.

Tämän liitteen kohdassa 3 käsitellään kansallisia energiatohokkuusrahastoja koskevia valinnaisia säännöksiä, joissa annetaan jäsenvaltioille mahdollisuus perustaa tällainen rahasto uudelleenlaaditun energiatohokkuusdirektiivin tavoitteiden ja joidenkin mainitun direktiivin velvoitteiden täyttämiseksi rahastoon suoritettavilla maksuosuuksilla. Jos tämä vaihtoehto valitaan, sovelletaan tiettyjä täsmällisiä vaatimuksia.

Tämän liitteen kohdassa 4 käsitellään energiatohokkuuden rahoittamista koskevia vahvistettuja raportointivaatimuksia, joita sovelletaan jäsenvaltioihin suoraan. Tämä raportointi sisällytetään kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaa koskevaan edistymisraporttiin energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen (EU) 2018/1999 17 ja 21 artiklan mukaisesti.

2. SAATTAMISTA OSAKSI KANSALLISTA LAINSÄÄDÄNTÖÄ SEKÄ TÄYTÄNTÖÖNPANOJA KOSKEVAT PAKOLLISET SÄÄNNÖKSET

Direktiivin 30 artiklan keskeinen vaatimus on, että jäsenvaltiot helpottavat rahoitusjärjestelyjen perustamista ja/tai laajentavat olemassa olevien järjestelyjen käyttöä energiatohokkuustoimenpiteiden tukemiseksi. Lisäksi jäsenvaltioiden on edistettävä energiatohokkuuden rahoittamista koskevien yksityisten ja innovatiivisten ratkaisujen laajentamista ja poistettava sitä nykyisin haittaavia esteitä. Tämä on keskeistä, jotta saadaan liikkeelle riittävästi energiatohokkuuteen tehtäviä investointeja. Seuraavassa kohdassa ja sen alakohdissa käsitellään 30 artiklasta johtuvia tärkeimpiä pakollisia vaatimuksia, jotka koskevat saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä.

2.1. Rahoitusjärjestelyjen helpottaminen sekä avustusten, rahoitusvälineiden ja teknisen avun yhdisteleminen

Taulukko 2-1.

30 artiklan 1 ja 2 kohta

#	30 artiklan kohta
1	Jäsenvaltioiden on helpotettava rahoitusmekanismien perustamista tai nykyisten käyttöä energiatohokkuutta parantavia toimenpiteitä varten useiden rahoituskanavien ja avustusten, rahoitusvälineiden ja teknisen avun yhdistelmän hyötyjen maksimoimiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT 107 ja 108 artiklan soveltamista.

2	Komissio avustaa tarvittaessa suoraan tai rahoituslaitosten kautta jäsenvaltioita perustamaan rahoitusjärjestelyjä ja hankekehityksen tukivälineitä kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla energiatehokkuuteen tehtävien investointien lisäämiseksi eri aloilla sekä energiaköyhyydestä kärsivien henkilöiden, heikossa asemassa olevien asiakkaiden, pienituloisissa kotitalouksissa olevien ihmisten ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien henkilöiden suojelemiseksi ja heidän vaikutusmahdollisuuksiensa lisäämiseksi, myös ottamalla huomioon tasa-arvonäkökulma niin, ettei ketään jätetä jälkeen.
---	---

2.1.1. Vaatimuksen soveltamisala ja tavoitteet

Direktiivin 30 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot helpottavat rahoitusmekanismien perustamista ja maksimoivat useiden rahoituskanavien yhdistelemisen. Direktiivin 30 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi kansallisen tason järjestelyjen lisäksi helpotettava rahoitusjärjestelyjen perustamista alueellisella tai paikallisella tasolla. Alueellisella ja paikallisella tasolla on yksityiskohtaista tietoa rakennuskannasta ja paikallisista asukkaista, ja alueellisen ja paikallisen tason rahoitusjärjestelyt ovat lähempänä kansalaisia ja paikallisia yrityksiä. Alueellisella ja paikallisella tasolla on näin ollen mahdollisuus olla aktiivisesti yhteydessä paikallisiin ihmisiin ja yrityksiin, mikä helpottaa energiatehokkuuden parantamiseen tarkoitettua taloudellisen tuen käyttöönottoa⁽¹⁾. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahoitusjärjestelyt tarjoavat eri rahoituskanavien ja hankekehitystuen yhdistelmän, sekä hyödynnettävä EU:n rahoitustukea mahdollisimman laajalti kansallisten ja alueellisten rahoitusjärjestelyjen perustamiseksi. Usein on tarpeen yhdistellä taloudellista ja teknistä tukea, jotta voidaan poistaa monet erilaiset energiatehokkuuden parantamisen esteet. Tällaisia esteitä ovat muun muassa taloudelliset sekä rahoitukseen, käyttäytymiseen, tiedonsaantiin ja energia- ja finanssiosaamiseen liittyvät esteet, jotka voivat liittyä esimerkiksi hankkeiden kehittämisprosesseihin, rahoitusvaihtoehtoihin ja urakoitsijoiden luotettavuuteen⁽²⁾. Jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon energiatehokkuutta koskevat valtiontukisäännöt, kun ne perustavat rahoituksen ja teknisen tuen välineitä, joilla tarjotaan julkista rahoitustukea energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin⁽³⁾.

Vaikka taloudellista tukea voi olla saatavilla, sen olemassaolosta tai saatavuudesta ei useinkaan tiedetä. Keskitetyt asiointipisteet ovat tehokas keino lisätä tietoisuutta teknisistä ja rahoitukseen liittyvistä vaihtoehtoista sekä tarjota teknisen⁽⁴⁾ ja taloudellisen tuen yhdistelmiä energiatehokkuustoimenpiteisiin niin asumisen kuin liike-elämän aloilla⁽⁵⁾. Keskitetyt asiointipisteet voivat tarjota hankkeelle rahoitusta suoraan ja/tai toimia välittäjänä, joka yhdistää asiakkaat julkisiin tai yksityisiin rahoittajiin. Hauts-de-France Pass Rénovation järjestelmä on esimerkki järjestelystä, jossa rahoitusvälineitä yhdistetään tekniseen tukeen (ks. laatikko 1).

Laatikko 1. Hauts-de-France Pass Rénovation

Hauts-de-France Pass Rénovation on kattava keskitetty asiointipiste, jonka alueviranomainen on ottanut käyttöön tukeakseen asuinrakennusten kunnostamista alueella. Sen tavoitteena on vähentää energiankulutusta asuinrakennuksissa, torjua energiaköyhyyttä ja osoittaa, että energiatehokkuuden rahoittaminen on vähäriskistä, jotta yksityisiä pankkeja kannustettaisiin ottamaan käyttöön uusia tuotteita. Ohjelmaa pilotoitiin vuonna 2013 Picardiassa, ja se on sittemmin laajennettu koko Hauts-de-Francen alueelle.

Järjestelmässä toteutetaan useita toimia energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden näkyvyyden, saatavuuden ja saavutettavuuden lisäämiseksi. Lisäksi toteutettiin tiedotuskampanja, jolla pyrittiin varmistamaan, että kansalaiset ovat tietoisia järjestelmästä. Tukea voivat saada kaikki omistusasujat tai asuntojen vuokraajat iästä ja asunnon tyyppistä riippumatta. Tarjolla on monia erilaisia rahoitusratkaisuja, kuten yksittäinen lainatarjous, nollakorkoiset ”ekolainat” (säännellyn kansallisen järjestelmän mukaisesti) ja lainan saatavuuden helpottaminen kolmansina osapuolina toimivilta

⁽¹⁾ Economidou, M., Della Valle, N., Melica, G., Valentini, O. ja Bertoldi, P., 2021, *Financing energy renovations at local and regional levels*, EUR 30815 EN, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, ISBN 978-92-76-41141-3, doi:10.2760/52526, JRC123755.

⁽²⁾ Bertoldi, P., Boza-Kiss, B., Della Valle, N. ja Economidou, M., 2021, *The role of one-stop shops in energy renovation - a comparative analysis of OSSs cases in Europe*, Energy and Buildings, ISSN 0378-7788, 250, p. 111273, JRC124675.

⁽³⁾ Energiatehokkuusinvestointeihin myönnettävän tuen kannalta merkitykselliset valtiontukisäännökset ovat valtiontukia koskevan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 38 artikla, 38 a artikla (tuki rakennusten omistajille ja vuokralaisille), 38 b artikla (tuki ESCO-toimijoille) ja 39 artikla (rahoituksen välittäjien kautta myönnettävä tuki) sekä ilmasto-, ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen (CEEAG) 4.1 jakso (tuki kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja poistamiseen, myös tukemalla uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta), 4.2 jakso (tuki rakennusten energia- ja ympäristötehokkuuden parantamiseen) ja 4.10 jakso (tuki kaukolämmitykseen ja -jäähdytykseen).

⁽⁴⁾ Mukaan lukien tekninen tuki töiden suunnitteluun, laadunvarmistukseen ja käyttöönoton jälkeiseen seurantaan.

⁽⁵⁾ Boza-Kiss, B., Bertoldi, P., Della Valle, N. ja Economidou, M., 2021, *One-stop shops for residential building energy renovation in the EU*, EUR 30762 EN, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg, ISBN 978-92-76-40100-1, doi:10.2760/245015, JRC125380.

rahoituslaitoksilta. Lainojen erääntymisajat voivat olla jopa 25 vuotta, ja ne perustuvat kunnostusten elinkaareen. Töitä varten tarjotaan ennakkorahoitusta, ja takaisinmaksu suoritetaan vasta hankkeen päätyttyä. Kohtuuhintaisuuden varmistamiseksi kuukausimaksuissa otetaan huomioon ennakoituid energiansäästöt. Pienituloiset edunsaajat, joilla ei ole varaa maksaa lainaa takaisin, voivat myös hyötyä asumisesta vastaavan valtion viranomaisen (ANAH) myöntämästä rahoituksesta. Kotitalouksille tarjotaan lisäksi teknistä tukea, jonka muotoja ovat muun muassa asunnon lämpötarkastus, kunnostustöitä ja mahdollisia energiansäästöjä koskeva neuvonta, yritysten rekrytoimiseen liittyvä tuki, kohteen seuranta kunnostustöiden aikana ja energiankulutuksen seuranta kunnostuksen jälkeen.

2.1.2. Vaatimuksen täyttämiseksi toteutettavien politiikkatoimien valinta

Jäsenvaltiot voivat täyttää rahoitusjärjestelyjen perustamisen helpottamista sekä avustusten, rahoitusvälineiden ja teknisen avun yhdistelemistä koskevan vaatimuksen toteuttamalla erilaisia toimia:

- **Yksinkertaistamalla sääntelykehystä, jotta voidaan yhdistää monia EU:n rahoituksen ja kansallisen rahoituksen kanavia** ja yhdistellä eri järjestelyistä peräisin olevia avustuksia, rahoitusvälineitä ja teknistä apua.
- **Varmistamalla tiiviin koordinaation energiatehokkuuteen tarkoitettavan rahoituksen eri lähteiden välillä ottaen huomioon kohteena olevien lopullisten edunsaajien tarpeet.** Esimerkiksi haavoittuvassa asemassa olevien kotitalouksien energiatehokkuustoimenpiteitä varten sosiaalisesta ilmatorahastosta ⁽⁶⁾ myönnettävää tulevaa julkista budjettitukea voitaisiin myöntää myös rahoituksen välittäjien kautta. Jäsenvaltiot voisivat jo suunnitella, miten ne sisällyttävät tällaiset toimenpiteet ilmastotoimien sosiaalisen tuen suunnitelmiinsa, jotka toimitetaan kesäkuuhun 2025 mennessä, ja ottaa käyttöön yhdenmukaisen tukikehyksen energiatehokkuusinvestointeja varten.
- **Hankkimalla erityisesti rahoitusvälineiden ja julkisten avustushelmien yhdistämistä koskevaa erityisasiantuntemusta kansallisiin kehityspankkeihin tai vastaaviin julkisiin instituutioihin, jotka edistävät energiatehokkuuteen tehtäviä pääomainvestointeja.**
- **Helpottamalla teknisen avun välineiden perustamista kansallisella tai tarvittaessa alueellisella tasolla.** Teknisen avun välineet voivat olla aktiivisesti yhteydessä paikallishallintoihin ja paikallisiin yrityksiin rahoitustuen käyttöön ottamiseksi ja erilaisten tehokkuuden parantamiseen tarkoitettujen rahoitusvirtojen yhdistämisen edistämiseksi. Tätä varten Euroopan komissio ja Euroopan investointipankki voivat tukea jäsenvaltioita teknisen avun välineiden käyttöönotossa kansallisella ja alueellisella tasolla ELENA-mallin pohjalta.
- **Perustamalla keskitettyjä asiointipisteitä kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla ⁽⁷⁾.** Näistä järjestelmistä tarjotaan ennakoivasti sekä teknistä että taloudellista tukea yrityksille niiden tilojen energiatehokkuuden parantamiseen ja/tai asuinrakennusten omistusasujille tai vuokralaisille, jotka haluavat parantaa asuntonsa energiatehokkuutta. Ne voivat auttaa lisäämään luottamusta määrittelemällä selkeästi vastuut ja korjaavat toimet rakennustöihin liittyvissä ongelmatilanteissa. Ne voivat myös auttaa tukemaan vaikeasti tavoitettavia ryhmiä. Keskitetyt asiointipisteet voivat myös olla keskeisessä asemassa saatettaessa yhteen useita kotitalouksia, joilla on samanlaisia peruskorjaustarpeita. Tällöin ne toimivat hankkeiden yhdistäjinä ja tuottavat mittakaavaetuja, vähentävät yksittäisten omistusasujien hallinnollista ja laadunvarmistukseen liittyvää rasitetta sekä mahdollistavat hankkeiden standardoimisen ja yhdistämisen rahoitussijoittajia ja velan jälleenrahoitusta varten.

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/955, annettu 10 päivänä toukokuuta 2023, sosiaalisen ilmatorahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2021/1060 muuttamisesta (EUVL L 130, 16.5.2023, s. 1).

⁽⁷⁾ Uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin 23 artiklaa koskevissa ohjeissa täsmennetään säännöksiä, jotka koskevat keskitettyjen asiointipisteiden perustamista energiatehokkuustavoitteiden tukemiseksi.

2.2. Energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden edistäminen

Taulukko 2-2.

30 artiklan 3 kohdan ensimmäinen virke

#	30 artiklan kohta
3 – ensimmäinen virke	Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla edistetään energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita, kuten vakuudellisia ja vakuudettomia vihreitä kiinnelainoja ja vihreitä lainoja, ja varmistettava, että rahoituslaitokset tarjoavat niitä laajasti ja syrjimättömästi ja että ne ovat kuluttajien näkyvillä ja saatavilla.

2.2.1. Vaatimuksen soveltamisala ja tavoitteet

Energiatehokkuutta edistävät lainatuotteet ovat lainoja, jotka kattavat energiatehokkuustoimenpiteiden alkuvaiheen investointikustannukset. Energiatehokkuutta edistävä lainaus käsittää monia erilaisia velkarahoitusvälineitä energiatehokkuustoimenpiteisiin tarkoitetuista tavanomaisista lainoista aina innovatiivisempiin lainatuotteisiin, kuten energiatehokkuutta edistäviin kiinnelainoihin, vihreisiin kuluttajaluottoihin sekä laskun ja verotuksen yhteydessä takaisin maksettavaan rahoitukseen. Näitä tuotteita voivat tarjota useat erityyppiset lainanantajat, kuten julkiset laitokset, pankit ja yleishyödylliset laitokset, monille erilaisille lainanottajille, kuten asunnonomistajille, vuokralaisille, yrityksille, energiapalveluyrityksille (ESCO) ja julkisille organisaatioille.

Energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden tarjoamiseen käytetään tavallisesti pääasiassa kahta kanavaa:

- Pankkien tai muiden rahoituslaitosten nimenomaan energiatehokkuustoimenpiteiden rahoittamiseen tarjoamat luottojärjestelyt. Kehittyvillä energiatehokkuusrahoittamisen markkinoilla luottojärjestelyt olisivat ihannetapauksessa julkisten ja monenkeskisten pankkien tukemia. Markkinoiden kypsyessä paikalliset liikepankit voivat kehittää erityisiä yksityisiä energiatehokkuutta edistäviä luottojärjestelyjä (esimerkiksi vihreitä kiinnelainoja).
- Erityiset rahastot, jotka ovat välineitä, joiden nimenomaisena toimeksiantona on investoida energiatehokkuustoimenpiteisiin ja jotka usein keskittyvät tiettyihin aloihin (esimerkiksi rakennuksiin tai teollisuuteen). Erityisten rahastojen olisi tarjottava velkainstrumentteja, oman pääoman ehtoisia rahoitusvälineitä ja hybridirahoitusinstrumentteja sekä lainatakauksia. Nämä rahastot voivat koostua kokonaan yksityisestä pääomasta, kokonaan julkisesta pääomasta tai sekä yksityiseltä että julkiselta sektorilta peräisin olevasta pääomasta. Monien jäsenvaltioiden kansalliset energiatehokkuusrahoitukset ovat esimerkkejä tällaisista rahastoista, ja niitä käsitellään tarkemmin kohdassa 3.

Jäsenvaltioiden olisi tuettava rahoituslaitoksia – erityisesti liikepankkeja ja pääomasijoituksia edistäviä kansallisia organisaatioita – energiatehokkuusrahoituksen laajentamisessa. Erityisesti luottolaitoksilla on keskeinen rooli energiatehokkuutta edistävien lainojen määrän lisäämisessä. Useat liikepankit Euroopassa tarjoavat vihreitä kuluttajaluottoja ja vihreitä kiinnelainoja, ja niillä on strategioita ja tavoitteita, jotka koskevat valikoitujen lainasalkkujen viherryttämistä. Vähittäispankkijärjestelmä voi myös hyödyntää hyvin kehittyneitä ja laajalle levinnyttä organisaatiorakennetta tarjotakseen neuvonta- ja apupalveluja, joilla tuetaan vihreisiin lainoihin liittyviä vaatimuksia ja mahdollisuuksia ja jotka perustuvat suoriin ja vakaisiin suhteisiin rakennusten omistajien ja yritysten kanssa.

Tätä varten suositellaan, että jäsenvaltiot ja markkinatoimijat hyödyntävät asianmukaisesti EU:n kestävän rahoituksen kehityksen ja pääomamarkkinaunionin välineitä, standardeja ja merkkejä ottaen erityisesti huomioon EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän roolin yksityisen rahoituksen suuntaamisessa ympäristön kannalta kestäviin toimintoihin ja mahdollisuuksiin, myös energiatehokkuutta edistäviin huipputason investointeihin.

Energiatehokkuustoimenpiteiden edistämiseksi vihreissä kuluttajaluotoissa on yleensä pidemmät erääntymisaajat kuin yleisissä kuluttajaluotoissa sekä alhaisemmat ja/tai kiinteät korot, eikä niissä useinkaan ole vakuusvaatimuksia⁽⁸⁾. Vihreillä kuluttajaluotoilla voidaan tukea energiatehokkuustoimenpiteitä hankkimalla tehokkaita energialaitteita, teknologioita tai kodinkoneita, minkä lisäksi niitä voidaan käyttää kohdennettuihin kunnostustoimenpiteisiin. Vastaavasti vihreät kiinnelainat kannustavat lainanottajia parantamaan rakennustensa energiatehokkuutta ja/tai hankkimaan energiatehokkaita asuntoja, sillä niissä on tavanomaisia kiinnelainoja suotuisimmat ehdot. Laatikossa 2 esitetään esimerkkinä Romanian vihreitä asuntoja ja vihreitä kiinnelainoja koskeva ohjelma.

⁽⁸⁾ Vakuus on omaisuuserä, jonka lainanottaja antaa lainanantajalle pantiksi sen varalta, että lainanottaja laiminlyö takaisinmaksun. Vakuudelliset lainat tarjotaan usein alhaisemmalla korolla kuin vakuudettomat lainat, mutta lainanottajan riski on niissä suurempi.

Laatikko 2. Romanian vihreitä asuntoja ja vihreitä kiinnelainoja koskeva ohjelma (Green Homes and Green Mortgages Program)

Romanian vihreitä asuntoja ja vihreitä kiinnelainoja koskeva ohjelma perustettiin vuonna 2012 Euroopan komission rahoituksella ⁽⁹⁾. Se koostuu kahdesta osasta: 1) Romanian vihreän rakentamisen neuvoston (RoGBC) myöntämä Green Homes -sertifikaatti, ja 2) vihreät kiinnelainat, joita liikepankit myöntävät Romanian vihreän rakentamisen neuvoston sertifioimien asuntojen ostajille. Kaikki pankit, jotka tarjoavat kiinnelainoja Romaniassa, voivat osallistua ohjelmaan, jos ne hyväksyvät Romanian vihreän rakentamisen neuvoston kriteerit ja vihreitä asuntoja koskevan riippumattoman sertifiointijärjestelmän sekä suostuvat tarjoamaan alennettuja korkoja Romanian vihreän rakentamisen neuvoston sertifioimille asunnoille. Myönnettyihin kiinnelainoihin ei sisälly julkista tukea. Pankit tarjoavat alhaisempia korkoja, koska sertifioituille vihreille asunnoille myönnettyillä kiinnelainoilla on pienempi luottoriski ja niille määritelty arvo on korkeampi. Romanian kansallispankki antaa myös vihreiden asuntojen ostajille mahdollisuuden laskea arvioitujen energiansäästöt lisätulonlähteeksi lainahakemuksissa, minkä ansiosta lainanottajat voivat saada suurempia lainoja energiatehokkuuskorjauksiin tai rakentamiseen.

Direktiivin 30 artiklan 3 kohdassa todetaan myös, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että rahoituslaitokset tarjoavat energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita laajasti ja syrjimättömästi ja että ne ovat kuluttajien näkyvillä ja saatavilla ⁽¹⁰⁾. Tämän vaatimuksen täytäntöönpanossa olisi otettava huomioon seuraavat toimenpiteet:

- Laajan tarjonnan varmistamiseksi olisi hyödyllistä tukea energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden kukoistavien kansallisten markkinoiden kehittymistä ja varmistaa, että potentiaalisten asiakkaiden saatavilla on merkittävä määrä erilaisia rahoitustuotteita, joista he voivat valita.
- Jotta varmistetaan muihin rahoitustuotteisiin nähden syrjimätön tarjoaminen, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että rahoituslaitosten vähittäisliiketoiminnassa hyödynnetään energiatehokkuutta edistävien erityisten lainatuotteiden olemassa olevaa tarjontaa (kiinnelainat ja kuluttajaluotot). Mahdollisille asiakkaille olisi tiedotettava energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden olemassaolosta, ja tämäntyyppisiä tuotteita – joiden ehtojen voidaan odottaa olevan suotuisimmat – olisi tarjottava asiakkaille aina, kun ne vastaavat heidän tarpeitaan paremmin.

Jäsenvaltioiden odotetaan näin ollen varmistavan, että energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita tarjotaan laajasti ja syrjimättömästi ja että ne ovat kuluttajien näkyvillä ja saatavilla. Ne voivat tehdä niin lisäämällä kansalliseen lainsäädäntöön veloitteen, jonka mukaan rahoituslaitosten on arvioitava selkeästi hyötyjä, joita nykyiset tai mahdolliset asiakkaat voivat saada omaisuuseriensä (esimerkiksi asuin- ja liikekiinteistöjen, kodinkoneiden ja laitteiden) energiatehokkuuden parantamisesta, ja tarjottava aktiivisesti tällaisten hyötyjen perusteella energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita, jotka vastaavat asiakkaiden tarpeita. Energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden tarjoamisessa olisi joka tapauksessa noudatettava kulutusluottodirektiiviä ⁽¹¹⁾ ja kiinnitysluottodirektiiviä ⁽¹²⁾ sekä Euroopan pankkiviranomaisen vuonna 2020 antamia suuntaviivoja lainojen alullepanosta ja soveltamisalaan kuuluvien rahoituslaitosten seurannasta ⁽¹³⁾.

Sen varmistamiseksi, että energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita tarjotaan laajasti jäsenvaltioissa, niiden on hyväksyttävä toimenpiteitä, joilla edistetään näiden markkinoiden kehitystä ottamalla käyttöön joitakin kohdassa 2.2.2 kuvattuja politiikkatoimia ja sääntelyn tarkistuksia.

Lisäksi jäsenvaltioiden on tarkkailtava kansallisia markkinoita varmistaakseen, että kuluttajat hyötyvät energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden käyttöönotosta, arvioimalla, onko kyseisten tuotteiden tarkoituksena vähentää energiatehokkuustoimenpiteisiin tehtäviin investointeihin liittyviä kustannuksia ja riskejä sekä sitä, ottavatko luottolaitokset huomioon energiatehokkuuteen tehtävien investointien pienemmän luottoriskin silloin, kun siitä on vankkaa näyttöä. Lisäksi olisi huolehdittava siitä, että energiatehokkuutta edistävät lainatuotteet ovat myös energiaköyhyydestä kärsivien ja/tai sosiaalisen asuntotuotannon asunnoissa asuvien pienituloisten kotitalouksien saatavilla, ottamalla käyttöön asianmukaisia riskienvähentämismekanismien rahoitusvakautta koskevia asetuksia noudattaen ⁽¹⁴⁾.

⁽⁹⁾ Euroopan komissio, energian pääosasto, 2022, *Report on the evolution of financing practices for energy efficiency in buildings, SME's and in industry: final report*, Euroopan unionin julkaisu- ja tiedotustoimisto.

⁽¹⁰⁾ Uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklan mukaisten veloitteiden täytäntöönpano ei saisi heikentää EU:n rahoitusvakautta.

⁽¹¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2225, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, kuluttajaluottosopimuksista ja direktiivin 2008/48/EY kumoamisesta.

⁽¹²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivin 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta.

⁽¹³⁾ Euroopan pankkiviranomainen, EBA/GL/2020/06, 29. toukokuuta 2020.

⁽¹⁴⁾ Ranskan hallituksen Prêt Avance Rénovation -järjestelmä tarjoaa esimerkin kiinnelainasta, joka on suunnattu pienituloisille kotitalouksille, jotka haluavat rahoittaa kotiensä energiatehokkuuskorjauksia.

Syrjimättömyysperiaatteen mukaisesti sekä energiansäästöjä (tulevat negatiiviset menot) että kohde-etuuden arvostamista (silloin, kun se vaikuttaa potentiaalisen lainanottajan taloudelliseen tilanteeseen) olisi pidettävä perusteina, jotka rahoituslaitoksen olisi otettava huomioon ehdottaessaan energiatehokkuuslainaa. Tässä yhteydessä energiatehokkuusinves-toinnista odotettavissa olevia energiansäästöjä olisi pidettävä yhtenä kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnissa käytettävistä eri indikaattoreista. Arvioidessaan lainanottajan kykyä täyttää luottosopimuksen mukaiset velvoitteensa laitosten ja velkojien odotetaan ottavan huomioon lainanottajan nykyiseen ja tulevaan takaisinmaksukykyyn mahdollisesti vaikuttavat merkitykselliset tekijät – kuten energiansäästöt (kustannussäästöt) tai asuntovarallisuus – välttämällä samalla aiheuttamasta kohtuuttomia vaikeuksia ja ylivelkaantuneisuutta ⁽¹⁵⁾.

2.2.2. Vaatimuksen täyttämiseksi toteutettavien politiikkatoimien valinta

Jäsenvaltiot voivat täyttää energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden laajan ja syrjimättömän tarjoamisen varmistamista koskevan vaatimuksen toteuttamalla esimerkiksi seuraavia toimenpiteitä:

- **Tarvittavan sääntelykehityksen kehittäminen:** Kansallisessa lainsäädännössä olisi veloitettava rahoituslaitokset arvioimaan etuja, joita niiden nykyiset ja mahdolliset asiakkaat voivat saada omaisuuseriensä energiatehokkuuden parantamisesta ja/tai energiatehokkaiden laitteiden hankkimisesta, ja tarjoamaan niille erityistä energiatehokkuutta edistävää lainatuotetta, joka parhaiten vastaa heidän etujaan. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi edellytettävä, että rahoituslaitokset tarjoavat energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita, jotka vastaavat erityyppisten asiakkaiden ja markkinasegmenttien (esimerkiksi asuminen, kaupallinen sektori, teollisuus ja julkinen sektori) tarpeita, jotta mahdollisilla asiakkailla on saatavillaan laaja valikoima vaihtoehtoja markkinoilla.
- **Energiatehokkuutta edistävien lainojen syrjimättömyyden varmistavien säännösten hyväksyminen:** Sääntelyllä olisi estettävä rahoituslaitoksia syrjimästä energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteitaan muiden salkkuunsa kuuluvien lainanantotuotteiden hyväksi. Näin varmistetaan, että kuluttajat voivat valita heille sopivimman tuotteen riskeihin liittyvään harkintaan sovellettavista säännöistä huolimatta. Tämä voi tapahtua esimerkiksi seuraavista syistä:
- Tuotteen monimutkaisuus/hallinnollinen rasite suhteessa muihin, mikä vaikeuttaa sen selittämistä ja toteuttamista. Rahoituslaitosten olisi tarjottava vähittäisliiketoiminnan henkilöstölleen koulutusta, jotta he osaavat paremmin selittää asiakkaille energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden rajahyödyt. Jäsenvaltiot voisivat järjestää koulutusta ja tukiohjelmia kansalaisten ja yritysten energiaan liittyvän finanssiosaamisen lisäämiseksi.
- Parhaaksi suositeltavan tuotteen valinta ainoastaan korkotason perusteella ottamatta huomioon muita tekijöitä. On tärkeää, että energiatehokkuutta edistävän rahoitustuotteen korko ei ole korkeampi kuin tavanomaisen rahoitustuotteen korko samassa laitoksessa vastaaventyypisen investoinnin osalta.
- Palkitsemispolitiikat, jotka antavat perusteettomasti suuremman kannustimen tavanomaisen rahoitustuotteen myymiselle kilpailukykyisen energiatehokkuutta edistävän tuotteen sijaan.

Nämä vaatimukset ovat esimerkkejä siitä, miten rahoituslaitokset soveltavat energiatehokkuus etusijalle -periaatetta.

Jäsenvaltioilla on erilaisia toimintavaihtoehtoja sen varmistamiseksi, että energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita ei syrjitä muuntuyppisiin tuotteisiin verrattuna ja että ne ovat kuluttajien näkyvillä ja saatavilla:

- **Tiedotuskampanjoiden toteuttaminen:** Tiedotuskampanjat voivat lisätä tietoisuutta energiatehokkuutta edistävästä lainatuotteista ja saatavilla olevista julkisista tukijärjestelmistä.
- **Sen varmistaminen, että saatavilla olevat rahoitustuotteet on suunniteltu minimoimaan lainanottajan kustannukset ja riskit:** Kohtuuhintaisuutta voidaan parantaa töiden ennakkorahoittamisella, pidemmällä lainojen erääntymisajoilla, joissa otetaan huomioon asennettujen laitteiden elinikä, kuukausimaksuilla, jotka ovat enintään yhtä suuria kuin ennustetut energiansäästöt, sekä saavutettujen energiansäästöjen sisäänrakennetulla mittaamisella ja todentamisella. Lainanottajien riskien ja kustannusten sekä rahoituslaitosten riskien minimoimiseksi tällaisten tuotteiden suunnittelua voitaisiin tukea julkisista riskienvähentämisyjärjestelmistä.

⁽¹⁵⁾ Kuten Euroopan pankkiviranomaisen vuonna 2020 antamissa luotonantoa ja -valvontaa koskevissa ohjeissa esitetään, Euroopan pankkiviranomainen EBA/GL/2020/06, 29.5.2020.

- Sääntelyyn liittyvien ja taloudellisten kannustimien tarjoaminen rahoituslaitoksille esimerkiksi teknisen avun kautta. Näin tuetaan uusien energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden kehittämistä ja käyttöönottoa ja varmistetaan, että rahoituslaitosten vähittäisliiketoiminnan henkilöstöllä on asianmukainen koulutus, jotta asiakkaille osataan selittää energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden rajahyödyt, mukaan lukien energiatehokkuushankkeiden jälkiarviointi, todentaminen ja vaatimustenmukaisuus.
- Pienituloisia kotitalouksia koskevat erityissäännökset: Pienituloisilla kotitalouksilla ei välttämättä ole varaa markkinakorkokoisiin lainamaksuihin, joten niille olisi tarjottava lisää taloudellista tukea, kuten takauksia tai tuettuja julkisia lainoja. Nämä voidaan yhdistää muihin rahoitusvirtoihin ja tekniseen apuun. Ne voivat myös olla osa sosiaaliturvaetuksia tai vaihtoehtoinen tai täydentävä tapa tarjota energian sosiaalista hinnoittelua jäsenvaltioissa, joissa se on käytössä.
- Erityisten tukijärjestelmien kehittäminen nuorille ja ikääntyvälle väestölle tarkoitettujen energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden edistämiseksi: Tuen olisi oltava kaikkien omistajien ja vuokraajien saatavilla iästä ja takaisinmaksunäkymistä riippumatta. Olisi myönnettävä erityisiä takauksia, jotta energiatehokkuutta edistävät lainatuotteet olisivat myös nuorten ja ikääntyvän väestön saatavilla.

Lisäksi jäsenvaltiot voivat täyttää energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden ja niiden kansallisten markkinoiden edistämistä koskevan vaatimuksen toteuttamalla seuraavia tukitoimenpiteitä:

- **Julkisten vihreiden lainojen järjestelmien perustaminen tai olemassa olevien järjestelmien vahvistaminen:** Julkiset laitokset tarjoavat kotitalouksille, yrityksille ja vuokralaisille julkisia vihreitä lainoja suoraan tai sponsoroivat niitä välillisesti energiatehokkuustoimenpiteiden alkukustannusten kattamiseksi. Julkiset lainat ovat yleensä ”pehmeitä lainoja”, koska niillä on suotuisat korot tai takaisinmaksuajat kaupallisiin lainoihin verrattuna. Julkisia vihreitä lainoja voidaan myöntää kansallisesta energiatehokkuusrahastosta (ks. kohta 3) ja/tai muista julkisista elimistä.
- **Yksityisen sektorin rahoituksen vapauttaminen energiatehokkuuden parantamista varten:** Jäsenvaltiot voivat aktiivisesti tukea yksityisiä rahoituslaitoksia sopivien lainatuotteiden laajentamisessa esimerkiksi lainatakausten (kohta 2.5) kaltaisilla riskienvähentämisvälineillä, hankekehitystuella ja tiedotuskampanjoilla.

Vihreiden lainojen markkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi hyödyllistä tehdä säännöllisiä markkina-arviointoja varmistuakseen siitä, että edellä yksilöidyt toimenpiteet pannaan täytäntöön. Lisäksi markkina-arvioinneissa on arvioitava, missä määrin jäsenvaltioiden rahoitusmarkkinat noudattavat uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin vaatimusta sen varmistamisesta, että energiatehokkuutta edistäviä lainatuotteita tarjotaan laajasti ja syrjimättömästi kansallisessa kontekstissa. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä jälkiarviointoja nykyisistä toimintapolitiikoistaan ja rahoitustoimenpiteistään, joilla tuetaan energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden käyttöönottoa. Näiden arviointien tulosten perusteella jäsenvaltioiden olisi kehitettävä edelleen strategioita yhdessä kansallisten sääntelyviranomaistensa kanssa vaatimusten noudattamisen parantamiseksi.

2.3. Laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen helpottaminen

Taulukko 2-3.

30 artiklan 3 kohdan toinen virke

#	30 artiklan kohta
3 – toinen virke	Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla helpotetaan laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen toteuttamista ottaen huomioon komission 10 kohdan mukaisesti tarjoma ohjeistus.

2.3.1. Vaatimuksen soveltamisala ja tavoitteet

Laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettava rahoitus eroaa muista energiatehokkuutta edistävästä lainajärjestelyistä siinä, että siinä käytetään vaihtoehtoisia takaisinmaksukanavia, eli energialaskuja, veroja ja muita kiinteistöön liittyviä maksuja. Tämä voi vähentää transaktiokustannuksia ja tarjota loppukäyttäjille käteviä, tuttuja ja luotettavia takaisinmaksuvaihtoehtoja.

Laskun yhteydessä takaisin maksettava rahoitus ja verotuksen yhteydessä takaisin maksettava rahoitus ovat asuntoon perustuvan rahoituksen muotoja, mikä tarkoittaa, että niissä luodaan mekanismeja velan takaisinmaksuvelvoitteiden siirtämiseksi aiemmalta omistajalta/omistajilta myöhemmälle omistajalle/omistajille sitomalla velka itse kiinteistöön. Lisäksi voidaan ottaa käyttöön mekanismeja, joiden avulla vuokralaiset voivat osallistua lainan takaisinmaksuun asunnosta maksettavasta verosta tai asunnon energialaskusta perittävällä lisämaksulla, jonka energiankulutuksen vähenemisen vaikutus kompensoi osittain tai kokonaan. Vaikka laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen ja verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyillä on samanlaisia hyötyjä, niiden rakenteet eroavat toisistaan, samoin kuin niiden täytäntöönpanon helpottamiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Laskun yhteydessä takaisin maksettava rahoitus on rakennusten energiatehokkuuskorjausten rahoittamisen menetelmä, jossa esimerkiksi kaasu-, sähkö- tai vesilaskua käytetään takaisinmaksun välineenä. Laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelmien etuna on, että niissä voidaan hyödyntää yleishyödyllisten palvelujen olemassa olevia maksujärjestelmiä transaktiokustannusten vähentämiseksi. Näissä järjestelmissä hyödynnetään yleishyödyllisten palvelujen tietämystä asiakkaidensa energiankulutuksen malleista ja laskujen takaisinmaksuhistoriasta, jotta voidaan määrittää tehokkaita energiatehokkuustoimenpiteitä ja samalla vähentää mahdollista lainan laiminlyöntiin liittyvää riskiä. Koska transaktiokustannukset ja riskit ovat pienemmät, laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyissä voidaan tarjota houkuttelevia ehtoja, kuten alhaisia korkoja ja pitkiä erääntymisaikoja. Niitä voidaan myös tarjota laajasti edellyttäen, että on otettu käyttöön vankkoja riskianalyysi- ja riskinvähentämistoimenpiteitä.

Laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyjen rakenteet vaihtelevat merkittävästi. Joissakin järjestelyissä energialaitos tarjoaa suoraan energiatehokkuuskorjauksiin tarkoitettua rahoitusta; toisissa järjestelyissä rahoituksen tarjoaa yksityinen kolmas osapuoli laitoksen toimissa takaisinmaksun välittäjänä. Jos laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyt toteutetaan luottosopimuksena eikä palveluna, niissä on noudatettava kulutusluottodirektiiviä ja energia-alan kuluttajansuojalainsäädäntöä. Näissä tapauksissa energiatehokkuutta edistävästä investoinnista odotettavissa olevat energiansäästöt voitaisiin ottaa huomioon kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnissa aina, kun on riittävää näyttöä siitä, että kuluttajaluotto tuottaa kuluttajalle tuloja tulevaisuudessa. Kuluttajille tarkoitettuja luottosopimuksia koskevien hiljattain hyväksytyjen sääntöjen mukaan kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnin – eli arvioinnin siitä, pystyykö kuluttaja maksamaan luoton takaisin kestävästi – olisi perustuttava kuluttajan rahoitus- ja taloudellista tilannetta koskeviin tietoihin⁽¹⁶⁾, kuten näyttöön tuloista tai muista takaisinmaksuun käytettävien varojen lähteistä, mukaan lukien odotettavissa olevat energiansäästöt. Laatikossa 3 esitetään Latvian Sunshine-ohjelma esimerkkinä laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelystä.

Laatikko 3. Latvian Sunshine-ohjelma ja Latvian rakennusten energiatehokkuusrahasto

Sunshine-ohjelma käynnistettiin Horisontti 2020 -hankkeena tukemaan Latvian suhteellisen tehotoman rakennuskannan pitkälle menevää kunnostamista⁽¹⁷⁾. Kustakin hankkeesta vastaa energiapalveluyritys⁽¹⁸⁾, joka toteuttaa usean asunnon asuinrakennusten laajamittaisia peruskorjauksia, kuten rakennuksen vaippaan tehtäviä parannuksia, lämmönjakeluputkien eristämistä ja säätöjärjestelmien asentamista. Hankkeet perustuvat energiatehokkuussopimukseen, jossa energiapalveluyritys takaa, että peruskorjauksilla saavutetaan tietty energiansäästötaaso. Enintään 40 prosenttia hankkeiden rahoituksesta on Euroopan aluekehitysrahaston varoja, ja jäljelle jäävä osuus saadaan laskun yhteydessä takaisin maksettavalla rahoituksella.

Loppukäyttäjien maksama kuukausilasku on sama kuin ennen peruskorjausta. Lasku maksetaan talonhoitoyhtiölle, joka käyttää energiatehokkuuskorjauksista saatavat säästöt energiapalveluyritykselle maksamiseen. Näistä laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyistä sovitaan ensimmäisiksi 20 vuodeksi. Koska peruskorjausten keskimääräinen käyttöikä on 30 vuotta, loppukäyttäjät hyötyvät tulevista energiansäästöistä. Peruskorjausten kohteena olevien rakennusten asuntojen arvo nousee yleensä välittömästi 20–30 prosenttia.

Verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyissä kotitalouksille tai yrityksille annetaan velkaa asuin- tai liikerakennuksen peruskorjausten kustannusten kattamiseen, energiatehokkaiden kodinkoneiden tai laitteiden ostamiseen tai muiden energiaprosessien parantamiseen, ja takaisinmaksun välineenä käytetään erityisiä veroja ja/tai muita kiinteistöön liittyviä maksuja. Jos rakennus on vuokrattu, lainan takaisinmaksusta voi järjestelystä riippuen vastata vuokralainen, joka maksaa lainan takaisin verojen kautta ja/tai muilla maksuilla ja samalla hyötyy energiansäästöistä.

⁽¹⁶⁾ Kuluttajaluottosopimuksista ja direktiivin 2008/48/EY kumoamisesta 18 päivänä lokakuuta 2023 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/2225 mukaisesti.

⁽¹⁷⁾ *RenOnBill, 2020, Overview of On-Bill Building Energy Renovation Schemes*. Hanke sai rahoitusta Euroopan unionin tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti 2020 -ohjelmasta.

⁽¹⁸⁾ Energiapalveluyritykset tarjoavat kotitalouksille ja yrityksille pääomaa ja teknistä tukea energiansäästötoimenpiteiden toteuttamiseen ja ottavat vastineeksi tietyin osuuden tulevista energiansäästöistä saatavista tuloista.

Asuntoon perustuvan rahoituksen muotona verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyihin sisältyy mekanismeja, joiden avulla velka voidaan siirtää kiinteistön aiemmalta omistajalta (aiemmilta omistajilta) seuraavalle omistajalle (seuraaville omistajille) ilman, että aiempien omistajien välttämättä tarvitsee maksaa sitä: jos rakennus myydään, uusi omistaja/omistajat voivat maksaa "lainan" takaisin tai ottaa sen vastuulleen, jos niin sovitaan. Se, että verotuksen yhteydessä takaisin maksettavassa rahoituksessa on käytössä suoraviivaisia velansiirtomekanismeja, auttaa poistamaan kiinteistön omistajien pidäkkeitä investoida energiatehokkuustoimenpiteisiin, joiden takaisinmaksuaika on pitkä, jos he uskovat omistavansa kiinteistön vain lyhyen ajan.

Verotuksen yhteydessä takaisin maksettava rahoitus sai alkunsa Yhdysvalloissa Property Assessed Clean Energy (PACE) -ohjelmassa, jossa takaisinmaksu suoritetaan rakennuksen omistajan maksamaan kiinteistöveroon tehtävän lisäyksen kautta. PACE-lainojen vakuutena on kiinteistöveroon liittyvä panttioikeus ⁽¹⁹⁾, joten takaisinmaksuvelvoite siirtyy kiinteistönomistuksen mukana. Verotuksen yhteydessä takaisin maksettavaa rahoitusta voivat tarjota joko julkiset lähteet, kuten kunnanhallitukset, tai yksityiset rahastot. Jos rahoitus on yksityistä, julkisen sektorin roolina on toimia takaisinmaksun välittäjänä sisällyttämällä lainamaksut veronkantoon. Jos luottosopimus tehdään suoraan asiakkaan ja kolmannen osapuolen välillä, siinä on noudatettava kulutusluottodirektiiviä ⁽²⁰⁾ ja kiinnitysluottodirektiiviä ⁽²¹⁾. Julkinen sektori voi osallistua myös velanperintään tai toimia sovittelijana järjestämättömien lainojen tapauksessa esimerkiksi ottamalla käyttöön täydentäviä riskienkattamisvälineitä vähentäen näin sijoittajille aiheutuvaa riskiä. Koska lainanantajille aiheutuva riski on pienempi julkisen sektorin osallistumisen vuoksi, verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyjen kautta myönnettäviä lainoja voidaan usein tarjota houkuttelevilla ehdoilla, kuten alhaisemmilla koroilla, alhaisemmilla ennakkoasteismaksuilla ja pidemmällä erääntymisajolla.

2.3.2. Vaatimuksen täyttämiseksi toteutettavien politiikkatoimien valinta

Uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin mukaisten laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen helpottamista koskevien vaatimusten noudattamiseksi jäsenvaltiot voisivat harkita lain tai asetuksen säätämistä sääntelyesteiden poistamiseksi ja tällaisten järjestelmien kehittämisen mahdollistamiseksi kansallisessa yhteydessä. Lisäksi jäsenvaltiot voisivat tarvittaessa toteuttaa politiikkatoimia ja ottaa käyttöön tukikehyksen maksimoidakseen laskun tai verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelyjen käyttöönoton vuoden 2030 energiatehokkuustavoitteiden saavuttamiseksi.

Laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen osalta toimet, joita jäsenvaltioiden on toteutettava vaatimuksen täyttämiseksi, riippuvat niiden kansallisista olosuhteista. Toimien täytäntöönpanon tueksi saatetaan tarvita seuraavia toimenpiteitä:

- **Sen varmistaminen, että yleishyödyllisiä palveluja tarjoavilla yrityksillä on oikeus tarjota rahoitusta energiatehokkuustoimenpiteitä varten:** Yleishyödyllisiä palveluja tarjoavien yritysten rahoittamien järjestelmien osalta jäsenvaltiot saattavat joutua muuttamaan velkoja koskevaa lainsäädäntöä varmistaakseen, että yleishyödyllisiä palveluja tarjoavilla yrityksillä on laillinen oikeus myöntää luottoa peruskorjauksia varten. Lisäksi voi olla tarpeen uudistaa yleishyödyllisiä palveluja tarjoavien yritysten myöntämien lainojen enimmäiskestoja ja -määriä.
- **Kuluttajansuojan varmistaminen:** Jäsenvaltioiden olisi edellytettävä, että laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen tarjoajat tiedottavat lainanottajille järjestelyyn liittyvistä riskeistä ja eduista erityisten kampanjoiden ja pakollisten tietovaatimusten kautta. Jos tällaiset rahoitusjärjestelyt toteutetaan luottosopimuksina, niissä on noudatettava kulutusluottodirektiiviä ja kiinnitysluottodirektiiviä.
- **Toimeksi saaneiden viranomaisten toteuttaman täytäntöönpanon koordinointi:** Laskun yhteydessä takaisin maksettava rahoitus edellyttää useiden eri sidosryhmien – kuten energialaitosten, rahoituslaitosten, energiakorjausmarkkinoiden toimijoiden ja energia-alan sääntelyviranomaisten sekä asunnonomistajien ja vuokralaisten – välistä yhteistyötä. Hallitusten voi olla tarpeen varmistaa koordinointi antamalla tietyille yksiköille tehtäväksi tutkia ja suunnitella laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen käyttöönottoa yhteistyössä asianomaisten sidosryhmien kanssa.
- **Riskien vähentäminen:** Jäsenvaltioiden voi olla tarpeen tarjota rahallista tukea pilottijärjestelmille (esimerkiksi lainatakauksina), jos yksityiset lainanantajat pitävät niitä riskialttiina.
- **Riittävän kassavirran varmistaminen järjestelmän laajentamiseksi:** Kun järjestelmä on perustettu, jäsenvaltioiden voi olla tarpeen varmistaa, että toimeenpanevalla yhteisöllä (esimerkiksi yleishyödyllisiä palveluja tarjoavalla yrityksellä tai energiapalveluyrityksellä) on järjestelmän laajentamiseen riittävä kassavirta. Esimerkiksi kansallinen energiatehokkuusrahasto voisi ostaa laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelmän saatavat.

⁽¹⁹⁾ Panttioikeus on sitoutuneisuuden muoto, joka annetaan suhteessa omaisuuserään tai kiinteistöön velan maksamisen varmistamiseksi.

⁽²⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/2225, annettu 18 päivänä lokakuuta 2023, kuluttajaluottosopimuksista ja direktiivin 2008/48/EY kumoamisesta.

⁽²¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta.

- **Laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen prosessin ja oikeudellisen rakenteen selkeyttäminen usean asunnon rakennusten osalta:** Laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelmät ovat usein houkutteleva vaihtoehto kunnostettaessa usean asunnon rakennuksia, mutta päätöksentekoprosessin hajanaisuus voi usein haitata pyrkimyksiä saavuttaa yhteisymmärrys. Jäsenvaltioiden voi olla tarpeen uudistaa kiinteistöjä koskevaa horisontaalista lainsäädäntöä, jolla säännellään päätöksiä usean asunnon rakennuksissa toteutettavista ja laskun yhteydessä takaisin maksettavaan rahoitukseen perustuvista peruskorjauksista. Lisäksi niiden on tarvittaessa määritettävä, miten vastuu jakautuu yhteisomistajien kesken esimerkiksi rebound-vaikutusten tai käyttäytymiseen liittyvän energiankulutuksen lisääntymisen tapauksessa.
- **Siirrettävien velkojen mahdollistaminen:** Voi olla tarpeen tehdä uudistuksia myös sen varmistamiseksi, että laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelmät mahdollistavat peruskorjausten kustannusten jakamisen rakennusten omistajien ja vuokralaisten kesken sekä velkojen oikeudellisen siirtämisen omistajan, vuokralaisen tai energiantoimittajan vaihtuessa.

Jäsenvaltioiden on toteutettava erilaisia toimenpiteitä täyttääkseen vaatimuksen, joka koskee täytäntöönpanon helpottamista ja sellaisen kansallisen sääntely- ja oikeudellisen kehyksen luomista, joka on suotuisa verotuksen yhteydessä takaisin maksettavalle rahoitukselle. Kuten laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen tapauksessakin tarvittavat uudistukset riippuvat kansallisista olosuhteista, mutta yleensä on tarpeen yhdistellä ainakin seuraavia toimia:

- **Kiinteistöveroja ja panttioikeuksia koskevien säännösten ja järjestelmien uudistaminen verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelmien mahdollistamiseksi:** Jäsenvaltioiden voi olla tarpeen uudistaa kiinteistöihin liittyviä verolakeja ja -järjestelmiä, jotta mahdollistetaan lisämaksut energiatehokkuutta edistäviä peruskorjauksia varten. Kiinteistöpannioikeuksia ja kiinnelainoihin liittyvien kiinteistöverojen etuoikeusasemaa koskevia lakeja voi myös olla tarpeen uudistaa.
- **Tehokkaiden täytäntöönpanomenettelyjen varmistaminen:** Jäsenvaltioiden voi olla tarpeen ottaa käyttöön tai vahvistaa täytäntöönpanomenettelyjä maksamattomien verojen osalta. Voi olla myös tarpeen perustaa tai valtuuttaa julkinen virasto puuttumaan velanperintäprosessiin järjestämättömien lainojen tapauksessa.
- **Keskitettyjen asiointipisteiden perustamisen helpottaminen:** Verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelmät voivat olla tehokkaampia, jos ne toteutetaan energiatehokkuutta edistäviin peruskorjauksiin liittyvien palvelujen (ml. verotuksen yhteydessä takaisin maksettava rahoitus) pakettia tarjoavien keskitettyjen asiointipisteiden kautta. Keskitetyt asiointipisteet voivat myös auttaa haavoittuvassa asemassa olevia vuokralaisia saamaan kiinteistönomistajat toteuttamaan peruskorjauksia. ⁽²²⁾
- **Kuluttajien tietoisuuden, koulutuksen ja kuluttajansuojan lisääminen:** Jäsenvaltioiden voi olla tarpeen myös lisätä kuluttajien tietoisuutta ja finanssiosaamista keskittyen erityisesti kuluttajien energiaan liittyvän finanssiosaamisen ydinosaamiseen sekä verotuksen yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen etuihin ja saatavuuteen sekä siihen liittyviin riskeihin ⁽²³⁾. Luottosopimuksina toteutettavissa rahoitusjärjestelyissä on noudatettava kulutusluottodirektiiviä ja kiinnitysluottodirektiiviä sekä asiaankuuluvia kuluttajansuojasääntöjä.

2.4. Sen varmistaminen, että rahoituslaitokset ovat tietoisia mahdollisuuksista osallistua energiatehokkuutta lisäävien parannusten rahoittamiseen

Taulukko 2-4.

30 artiklan 3 kohdan kolmas virke

#	30 artiklan kohta
3 – kolmas virke	Jäsenvaltioiden on varmistettava, että pankit ja muut rahoituslaitokset saavat tietoa mahdollisuuksista osallistua energiatehokkuuden parantamistoimien rahoittamiseen, myös luomalla julkisen ja yksityisen sektorin välisiä kumppanuuksia.

2.4.1. Vaatimuksen soveltamisala ja tavoitteet

Tavoitteena on, että rahoituslaitokset hyötyvät tietovirroista, jotka koskevat investointimahdollisuuksia, energiatehokkuusteknologioita ja parhaita käytäntöjä rahoituksen jäsentämisessä odotettujen energiansäästöjen ympärille.

⁽²²⁾ Bertoldi, P., Boza-Kiss, B., Della Valle, N. ja Economidou, M., 2021, *The role of one-stop shops in energy renovation - a comparative analysis of OSSs cases in Europe*, *Energy and Buildings*, ISSN 0378-7788, 250, s. 111273, JRC124675.

⁽²³⁾ Della Valle, N. ja Bertoldi, P., 2021, *Mobilizing citizens to invest in energy efficiency*, EUR 30675 EN, Euroopan unionin julkaisu- ja tiedustelu, Luxemburg, ISBN 978-92-76-36152-7, doi:10.2760/137315, JRC124667.

Hallituksen tukemat viranomaisten, rahoituslaitosten ja kestäväen energiateollisuuden verkostot voivat levittää tietoa rahoitusvälineistä, joita on käytetty onnistuneesti energiatehokkuusinvestointien tukemiseen ja jotka voivat olla ratkaisevan tärkeitä uusien sopivien rahoitusjärjestelyjen ja -välineiden kehittämisessä EU:n jäsenvaltioissa. Energiatehokkuusfinanssilaitosten ryhmä (EEFIG) ja siihen liittyvät kestäviä energiainvestointeja käsittelevät foorumit sekä jatkotoimena järjestettävät kansalliset pyöreän pöydän kokoukset tekevät tätä EU:ssa. Ne antavat kansallisille sidosryhmille ja asiantuntijoille mahdollisuuden olla yhteydessä toisiinsa ja tehdä yhteistyötä energiatehokkuutta koskevien EU:n toimintapolitiikkojen täytäntöönpanossa.

Myös keskustietokannat voivat olla keskeisessä asemassa tarjottaessa rahoituslaitoksille energiatehokkuusrahoituksen kannalta olennaisia tietoja. EEFIGin energiatehokkuusriskien vähentämiseksi perustettu tietokanta (De-risking Energy Efficiency Platform, DEEP) antaa rahoituslaitoksille mahdollisuuden vertailla avoimesti energiatehokkuusinvestointien tulokellisuutta; Odysee-Mure taas seuraa energiankulutuksen ja energiatehokkuuden suuntauksia ja arvioi energiatehokkuutta koskevia politiikkatoimia.

Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien avulla on mahdollista saada liikkeelle yksityistä rahoitusta ja hyödyntää yksityisten yritysten asiantuntemusta. Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet voidaan määritellä löyhästi julkisen viranomaisen ja yksityisen yrityksen väliseksi yhteistyöksi, jonka tavoitteena on julkisen palvelun tarjoaminen tai jonkin tavoitteen saavuttaminen. Esimerkiksi Solas Sustainable Energy Fund on Euroopan investointipankin (EIP) ja MEAG:n (Munich Ren ja ERGOn omaisuudenhoitaja) tukema julkisen ja yksityisen sektorin rahasto, joka tarjoaa velkarahoitusta energiatehokkuushankkeita ja sähkömittarista erillään tuotettavan uusiutuvan energian hankkeita toteuttaville energiapalveluyrityksille ⁽²⁴⁾.

Energiatehokkuushankkeiden yhdistäminen ja arvopaperistaminen esimerkiksi vihreiden joukkovelkakirjojen muodossa voi myös auttaa lisäämään rahoituslaitosten tietoisuutta mahdollisuuksista rahoittaa energiatehokkuuden parannuksia, mukaan lukien julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien kautta toteutettavat parannukset. Hankkeiden niputtaminen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien kautta salkkurahoitusta varten voi tarjota rahoituslaitoksille suuremman mittakaavan investointimahdollisuuksia, joihin sovelletaan yhdenmukaistettuja ja tuttuja muodollisia vaatimuksia, jotka koskevat muun muassa raportointia ja markkinamerkintöjä. Arvopapereiden liikkeeseenlaskut jälkimarkkinoille voivat tarjota rahoituslaitoksille enemmän likviditeettiä ja auttaa lisäämään tietoisuutta investointimahdollisuuksista. Tässä yhteydessä vihreitä joukkolainoja koskevat eurooppalaiset standardit muodostavat yhteisen kehyksen vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskuille vihreää arvopaperistamista varten.

2.4.2. Vaatimuksen täyttämiseksi toteutettavien politiikkatoimien valinta

Jäsenvaltiot voivat toteuttaa erilaisia toimenpiteitä tämän vaatimuksen täyttämiseksi:

- **Oppimisen edistäminen rahoituslaitoksissa:** Tiivis koordinointi ja saatavilla olevat yleiskatsaukset EU:ssa nykyisin käytössä olevista energiatehokkuutta edistävästä rahoitustukimekanismeista tarjoavat selkeän mahdollisuuden kannustaa onnistuneiden järjestelmien toistamiseen ja uusien rahoitusaloitteiden käynnistämiseen uusilla aloilla ja maantieteellisillä alueilla. Jäsenvaltiot voisivat perustaa kestäviä energiainvestointeja käsittelevien foorumien ja kansallisten pyöreän pöydän kokousten pohjalta pysyviä verkostoja tietojen jakamiseksi viranomaisten, rahoituslaitosten ja kestäväen energiateollisuuden välillä.
- **Tietoportaalien perustaminen:** Jäsenvaltiot voisivat myös tukea oppimista rahoituslaitoksissa perustamalla keskitettyjä tietoportaaleja ja tekemällä DEEP-tietokannan kaltaisiin keskustietokantoihin raportoinnista pakollista julkisesti rahoitetuille hankkeille.
- **Standardoitujen prosessien luominen pienimuotoisten energiatehokkuusinvestointien yhdistämiseksi:** Lisätäkseen tietoisuutta mahdollisuuksista investoida pienimuotoisiin energiatehokkuushankkeisiin jäsenvaltiot voivat tehdä yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa investointien arviointiprosessien, sopimusehtojen ja investointirakenteiden standardoimiseksi hankkeiden paremman yhdistämisen tukemiseksi.
- **Vihreiden joukkovelkakirjojen yhdistämisen ja liikkeeseenlaskun tukeminen:** Jäsenvaltiot voivat tukea myös energiatehokkuushankkeiden niputtamista ja standardointia vihreiden lainojen ja vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskun tai vihreän arvopaperistamisen edistämiseksi tarjoamalla esimerkiksi teknistä tukea ja julkisia takuita hankkeeseen ja/tai lainanottajaan liittyvien riskien vähentämiseksi tai jakamiseksi. Tähän liittyen kansalliset hallitukset voivat hyväksyä vapaaehtoisen vihreitä joukkolainoja koskevan eurooppalaisen standardin ⁽²⁵⁾, joka tarjoaa yhteisen kehyksen vihreiden joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskujen standardoimiseksi ja sääntelemiseksi, osoittaen samalla, että hyväksyttävien energiatehokkuushankkeiden rahoittaminen ja sijoittajien varmistaminen vähentävät viherpesun riskiä.

⁽²⁴⁾ Euroopan investointipankki, 2018, *Solas Sustainable Energy Fund*.

⁽²⁵⁾ Euroopan komissio, 2020, *Vihreitä joukkolainoja koskeva eurooppalainen standardi*.

- **Läpinäkyvän suunnittelun ja hankinnan toteuttaminen julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksissa:** Lisätäkseen rahoituslaitosten tietoisuutta mahdollisuuksista osallistua julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksiin jäsenvaltiot voivat asettaa energiatehokkuuteen liittyviä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia koskevat suunnitelmat julkisesti saataville, toteuttaa hankkeita koskevat hankinnat julkisilla alustoilla järjestettävien avointen tarjouskilpailujen kautta sekä varmistaa, että julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia koskevat hankintasopimukset ovat rahoituskelpoisia.
- **Rahoituslaitosten kannustaminen energiatehokkuushankkeiden aktiiviseen rahoittamiseen:** Jäsenvaltiot voisivat käynnistää kampanjoita, joilla kannustetaan rahoituslaitoksia rahoittamaan aktiivisesti energiatehokkuushankkeita, ja allekirjoittaa yhteisymmärryspöytäkirjoja pankkialan liittojen kanssa koko alan laajuisten tavoitteiden asettamiseksi.

2.5. Lainatakausjärjestelyjen perustaminen energiatehokkuuden edistämistä varten:

Taulukko 2-5.

30 artiklan 3 kohdan neljäs virke

#	30 artiklan kohta
3 – neljäs virke	Jäsenvaltioiden on kannustettava lainatakausjärjestelmien perustamista energiatehokkuusinvestointeja varten.

2.5.1. Vaatimuksen soveltamisala ja tavoitteet

Rahoituslaitokset voivat suhtautua epäröivästi rahoituksen tarjoamiseen energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamista varten. Tähän on useita eri syitä. Rahoituslaitokset eivät välttämättä tunne energiatehokkuusteknologiaa, joten niitä pidetään suuririskisempinä. Pien- ja mikroyrityksiä sekä pienituloisia asunnonomistajia saatetaan myös pitää riskialttiina, minkä vuoksi rahoituslaitokset voivat olla haluttomia myöntämään niille lainoja kohtuullisella korolla ja/tai ilman vakuusvaatimuksia. Lisäksi rahoituslaitokset saattavat katsoa, että joidenkin energiatehokkuustoimenpiteiden edellyttämiin pidemmän erääntymisajan tuotteisiin liittyy suurempi riski.

Lainatakaukset ovat sitoumuksia maksaa lainanantajalle tietty rahasumma epäsuotuisan tapahtuman (esimerkiksi maksulaiminlyönnin) sattuessa. Lainatakausten tarkoituksena on kannustaa rahoituslaitoksia myöntämään lainoja energiatehokkuustoimenpiteitä varten sopivin ehdoin. Lainatakaukset voidaan jäsentää siten, että ne kattavat erityyppisiä riskejä, kuten sopimusriskit, maksuriskit, suoritusriskit ja esimerkiksi tariffien mukautuksiin ja julkisten tukijärjestelmien muutoksiin liittyvät sääntelyriskit. Osittaiset luottotakuut ovat lupauksia pääoman ja/tai koron maksamisesta ennalta määritettyyn määrään asti. Osittaiset luottotakuut voidaan antaa first loss -perusteella, jolloin takuun antaja korvaa lainanantajalle tietyn määrän tai prosenttiosuuden mahdollisista tappioista, tai pari-passu -perusteella, jolloin takuun antajan katsotaan olevan tasavertaisessa asemassa muihin velkojiin nähden. Maksutakaukset ovat lupauksia kattaa hankesopimuksissa ennalta määritellyt maksuvelvoitteet (esimerkiksi laskun yhteydessä takaisin maksettavaan rahoitukseen liittyvät maksut). Poliittikkaperusteiset takaukset suojaavat lainanantajia valtiollisiin lainanottajiin, kuten kunnanhallituksiin tai valtio-omisteisiin yleishyödyllisiin laitoksiin, liittyvältä luottoriskiltä. Erääntymisajan pidennykset kannustavat rahoituslaitoksia myöntämään erääntymisajaltaan pidempää rahoitusta takauksilla, jotka kohdistuvat lainojen loppupäähän.

Takaus pienentää hankkeen ja/tai lainanottajan riskiprofilia, mikä mahdollistaa yksityisten lainojen houkuttelemisen suotuisammilla ehdoilla (esimerkiksi korkeammat arvot, alhaisemmat korot, pidemmät erääntymisajat, ei vakuusvaatimuksia). Koska lainatakaukset antavat pankeille ja sijoittajille luottamusta osallistua energiatehokkuushankkeisiin, ne voivat auttaa hankkeiden kehittäjiä varmistamaan riittävän rahoituksen ja erääntymisajan. Bulgarian energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä koskeva rahasto on tästä yksi esimerkki (ks. laatikko 4).

Laatikko 4. Bulgarian energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä koskeva rahasto

Energiatehokkuutta ja uusiutuvia energialähteitä koskeva rahasto (EERSF) perustettiin vuonna 2004 edistämään energiatehokkuusmarkkinoita Bulgariassa. Rahasto hallinnoi rahoitusvaroja, jotka Bulgaria on saanut Kansainvälisen jälleerakennus- ja kehityspankin kautta Maailmanlaajuisesta ympäristörahasosta sekä muilta avunantajilta. EERSF on muodoltaan itseään ylläpitävä kaupallinen yhteisö, ja se toimii uusiutuvana rahastona, joka sijoittaa lainoista ja takauksista saamansa tulot takaisin uusiin hankkeisiin. EERSF tarjoaa sekä matalakorkoisia lainoja että lainatakauksia bulgarialaisille yrityksille, kunnille ja yksityishenkilöille energiatehokkuushankkeita varten. Lainatakausjärjestely tarjoaa sekä osittaisia luottotakuuta yksittäisiä hankkeita varten että salkkutakuuta energiapalveluyrityksille ja asuntosalkuille.

2.5.2. Vaatimuksen täyttämiseksi toteutettavien politiikkatoimien valinta

Jäsenvaltioilla on erilaisia toimintavaihtoehtoja energiatehokkuusinvestointeja varten myönnettäviä lainoja edistävien lainatakausjärjestelmien perustamista koskevan vaatimuksen täyttämiseksi:

- **Lainatakausjärjestelmien perustaminen olemassa oleviin tai uusiin laitoksiin:** Energiatehokkuutta edistäviä lainatakausjärjestelmiä voitaisiin perustaa olemassa oleviin julkisiin rahoituslaitoksiin, kuten julkisiin pankkeihin tai olemassa oleviin kansallisiin rahastoihin. Vaihtoehtoisesti lainatakaukset voisivat olla uuden kansallisen energiatehokkuusrahaston tarjoama tuote (ks. kohta 3). Laitoksen on oltava riittävästi pääomitettu sen mukaan, kuinka paljon energiatehokkuuteen tehtäviä investointeja se pyrkii käynnistämään.
- **InvestEU-ohjelman jäsenvaltio-osion käyttäminen:** Lainatakausjärjestelmiä perustaessaan jäsenvaltioilla on mahdollisuus vapaaehtoisesti tehdä maksu InvestEU-rahastoon ja perustaa ”jäsenvaltio-osio”. Jäsenvaltion maksu toimii EU:n takauksena, jolla tuetaan energiatehokkuutta koskevien kansallisten painopisteiden mukaisia lainoja, takuita tai pääomasijoituksia. InvestEU-rahastosta myönnetty EU:n talousarviotakaukset hyötyvät EU:n korkeasta luottoluokituksesta, joka voi saada liikkeelle merkittäviä investointeja. Nämä investoinnit voidaan kanavoida kaikkialla EU:ssa käytössä olevien nykyisten, tunnettujen lainatuotteiden kautta.
- **Koheesiopolitiikan vuosien 2021–2027 kehyksen mukaisten yhteistyössä hallinnoitavien EU:n rahoitusvälineiden hyödyntäminen:** Lainatakausjärjestelmiä perustaessaan jäsenvaltioilla on mahdollisuus hyödyntää EU:n yhteistyössä hallinnoitavia rahoitusvälineitä (lainojen, takausten tai oman pääoman muodossa), jotka kuuluvat vuosien 2021–2027 energiatehokkuutta koskevaan koheesiopolitiikan kehykseen. Tämän vaihtoehdon ansiosta jäsenvaltiot voivat hyödyntää oikeudellisia mahdollisuuksia yhdistellä rahoitusvälineitä ja myöntää tukea vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan kehyksestä. Tämä lisäisi tehokkaasti energiatehokkuusinvestointien laajuutta ja vipuvaikutusta.
- **Käytettävissä olevien yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen käyttäminen tehokkaasti avustuksia ja rahoitusvälineitä yhdistelevän järjestelmän perustamiseksi:** Monivuotisen rahoituskehyksen ohjelmakaudella 2021–2027 takausrahoitusvälineitä ja avustuksia voidaan yhdistää, jos molemmat yhteisrahoitetaan EU:n yhteistyössä hallinnoitavista rahastoista, kuten Euroopan aluekehitysrahastosta.⁽²⁶⁾ Lainatakausten ja avustusten yhdistelmä voi kannustaa tehokkaasti investoimaan uusiin tai riskialttiimpiin markkinoihin tai liiketoimintamalleihin.
- **Lainatakausten laajuuden määrittäminen:** Takaukset voivat vähentää yksittäisten hankkeiden, kuten kaukolämpöjärjestelmien kunnostusten tai moniasuntoisten rakennusten peruskorjausten, luottoriskiä. Vaihtoehtoisesti takauksia voidaan tarjota hankesalkuille myönnettäviin lainoihin, energiapalvelu yrityksille, laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelmille tai valtion tukemille lainatuotteille energiatehokkuudeltaan heikoimpien rakennusten kunnostamista varten.
- **Tarjottavien lainatakaustuotteiden tyyppin määrittäminen:** Myönnettävien lainatakausten tyyppin/tyyppien olisi määräydyttävä sen mukaan, minkä tyyppisiä energiatehokkuusinvestointeja jäsenvaltiot pyrkivät tukemaan vuoden 2030 energiatehokkuustavoitteiden saavuttamista koskevan strategiansa ja päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmiansa mukaisesti, sekä sen mukaan, millaisia erityisiä riskejä energiatehokkuusinvestointien tyyppiin liittyy.

Lainatakausten myöntämisellä voi olla ratkaiseva merkitys muiden 30 artiklassa asetettujen vaatimusten täyttämiseksi, mukaan lukien energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden, kuten vihreiden kuluttajaluottojen ja kiinnelainojen sekä laskun yhteydessä takaisin maksettavan rahoituksen järjestelmien, kehittäminen ja tarjoaminen.

2.6. Paikallinen asiantuntemus, tekninen apu ja rahoitustuki yksittäisten lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien uudistamista varten

Taulukko 2-6.

30 artiklan 4 ja 5 kohta

#	30 artiklan kohta
4	Jäsenvaltioiden on edistettävä sellaisten taloudellisten tukijärjestelmien perustamista, joilla lisätään energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden käyttöönottoa yksittäisten lämmitys- ja kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien merkittävää uudistamista varten, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT 107 ja 108 artiklan soveltamista.

⁽²⁶⁾ Euroopan investointipankki, 2021, tietokooste: *Combination of financial instruments and grants under shared management funds in the 2021-2027 programming period.*

5	Jäsenvaltioiden on edistettävä paikallisten asiantuntijapalvelujen ja teknisen avun palvelujen perustamista tarvittaessa olemassa olevia verkostoja ja laitoksia käyttäen, jotta voidaan antaa neuvontaa parhaista käytännöistä, jotka koskevat paikallisen kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen hiilestä irtautumista, kuten kohdennetun rahoitustuen saantia.
---	--

2.6.1. Vaatimuksen soveltamisala ja tavoitteet

Direktiivin 30 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi edistettävä taloudellisten tukijärjestelmien perustamista yksittäisten lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien uudistamista varten ⁽²⁷⁾. Uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin 26 artiklassa vahvistetaan kriteerit, jotka kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien on täytettävä, jotta ne katsotaan tehokkaiksi, sekä ajankohta, jolloin kyseisiä kriteereitä tiukennetaan vuoteen 2050 asti.

Kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien rahoittaminen, rakentaminen ja käyttäminen tapahtuu usein julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien kautta. Hallitukset voivat perustaa rahoitusjärjestelyjä, joista myönnetään suoraan lainoja tai avustuksia uusiutuvaan energiaan perustuvia kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmiä varten. Hallitukset voivat myös auttaa vapauttamaan yksityistä rahoitusta kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmiä varten riskinjakovälineiden ja vahvan valvonnan avulla, jotta voidaan ratkaista koordinointiin liittyvät haasteet ja luoda rahoituskelpoisia hankkeita. Jäsenvaltioiden on myös tarvittaessa edistettävä paikallisten asiantuntijapalvelujen ja teknisen avun palvelujen perustamista kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen hiilestä irtautumisen saavuttamiseksi. Rahoituksen vapauttamista koskevat toimenpiteet suunnitellaan usein erillään toimenpiteistä, joilla pyritään ratkaisemaan energiatehokkuuskunnostuksiin liittyvät sääntelylliset ja tekniset haasteet. Se, että yksittäisten lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien uudistamiseen ei ole saatavilla rahoitusta, johtuu kuitenkin usein mahdollistavan toimintaympäristön puutteista eikä niinkään pääoman puuttumisesta. Sääntelyesteiden lisäksi kunnostushankkeet ja -ohjelmat voivat kärsiä henkilöresursseihin liittyvistä rajoitteista. Nämä voivat liittyä esimerkiksi energiakatselmuksiin ja energiatehokkaaseen teknologiaan liittyvän paikallisen asiantuntemuksen puutteeseen, toteutettavuustutkimuksiin, hankkeiden suunnitteluun ja hallinointiin, oikeudellisiin, taloudellisiin ja transaktioihin liittyviin kysymyksiin jne.

Julkinen tekninen apu voi olla ratkaisevan tärkeää energiatehokkuustoimenpiteiden kysynnän lisäämiseksi, rahoituskelpoisten hankkeiden jatkumon kehittämiseksi ja paikallisen asiantuntemuspohjan luomiseksi yksittäisten lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien uudistamista varten. Erilaiset EU:n rahoitusvälineet, kuten eurooppalainen paikallisen energiatuen ohjelma (ELENA), European City Facility -rahoitusväline ja Horisontti 2020 -ohjelman hankekehitystuki, ovat olleet keskeisessä asemassa pyrittäessä saamaan liikkeelle julkisiin infrastruktuureihin sekä julkisiin ja yksityisiin rakennuksiin tehtäviä energiatehokkuusinvestointeja. Direktiivin 30 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi tehtävä komission kanssa yhteistyötä näiden hankekehityksen tukimallien toistamiseksi kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Teknisen avun lisäksi myös keskitetty asiointipisteet ovat olleet tehokkaita vaihtoehtoja rahoituksen saamiseksi käyttöön, jotta voidaan puuttua kattavasti energiatehokkuusparrusten, myös kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien parannusten, esteisiin.

2.6.2. Vaatimuksen täyttämiseksi toteutettavien politiikkatoimien valinta

Jäsenvaltiot voivat päättää täyttää vaatimuksen, joka koskee taloudellisten tukijärjestelmien sekä paikallisten asiantuntijapalvelujen ja teknisen avun palvelujen perustamista yksittäisten lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien uudistamista varten, useilla eri toimenpiteillä:

- **Erityisten rahoitusjärjestelmien perustaminen tai olemassa olevien järjestelmien vahvistaminen:** Hallitukset voivat perustaa olemassa olevien rahastojen ja ohjelmien yhteyteen rahoitusjärjestelyjä, joista myönnetään suoraan lainoja tai avustuksia vihreitä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmiä varten. Myös lainatakausjärjestelmiä voidaan käyttää yksityisen rahoituksen vapauttamiseen, kuten kohdassa 2.5 kuvataan. Rahoitusjärjestelmät voitaisiin kohdentaa verkonhaltijoille ja/tai energiapalveluyrityksille, jotka toteuttavat energiatehokkuustoimenpiteitä.
- **Teknisen avun ja hankekehitystukijärjestelyjen tarjoaminen:** Näillä järjestelyillä voidaan auttaa luomaan rahoituskelpoisten hankkeiden jatkumo ja paikallista asiantuntemusta, jota tarvitaan yksittäisten lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien uudistamista koskevia ohjelmia varten. Jäsenvaltioiden olisi tehtävä yhteistyötä komission kanssa hankekehityksen tukivälineiden perustamiseksi kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.

⁽²⁷⁾ Asetuksen 30 artiklassa todetaan, että tämä vaatimus ei rajoita Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) valtioneuvoston päätöksen 107 ja 108 artiklan soveltamista. Ilmasto-, ympäristönsuojelu- ja energiatuen vuoden 2022 suuntaviivojen (CEEAG) kaukolämmitystä ja jäähdytystä koskevassa jaksossa 4.10 täsmennetään, mitä valtiontukisääntöjä sovelletaan kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien nykyaikaistamiseen myönnettävään julkiseen rahoitukseen.

- **Keskitettyjen asiointipisteiden perustaminen lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien uudistamista varten:** Keskitettyjä asiointipisteitä voidaan perustaa esimerkiksi julkisten laitosten, yleishyödyllisiä palveluja tarjoavien yritysten, vähittäispankkien tai kuluttajajärjestöjen yhteyteen tarjoamaan teknistä apua rahoituksen rinnalle sekä kehittämään paikallista osaamis pohjaa yksittäisten lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmien sekä kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysjärjestelmien uudistamista varten.

3. KANSALLISET ENERGIATEHOKKUUSRAHASTOT

Taulukko 3-1.

30 artiklan 11, 12, 13, 14 ja 15 kohta

#	30 artiklan kohta
11	Jäsenvaltiot voivat perustaa kansallisen energiatehokkuusrahaston. Rahaston tarkoituksena on toteuttaa kansallisia energiatehokkuustoimenpiteitä jäsenvaltioiden tukemiseksi niiden kansallisten energiatehokkuuspanosten täyttämiseksi ja 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ohjeellisten kehityspolkujen seuraamisessa. Kansallinen energiatehokkuusrahasto voidaan perustaa erilliseksi rahastoksi jo olemassa olevan pääomainvestointeja edistävän kansallisen järjestelyn yhteyteen. Kansallista energiatehokkuusrahastoa voidaan rahoittaa tuloilla, joita saadaan EU:n päästökauppajärjestelmän mukaisista päästöoikeuksien huutokaupoista rakennusten ja liikenteen aloilla.
12	Jos jäsenvaltiot perustavat tämän artiklan 11 kohdassa tarkoitettuja kansallisia energiatehokkuusrahastoja, niiden on otettava käyttöön rahoitusvälineitä, julkiset takaukset mukaan luettuina, energiatehokkuuteen tehtävien yksityisten investointien ja tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen energiatehokkuutta parantavien lainatuotteiden ja innovatiivisten järjestelmien käyttöönoton lisäämiseksi. Kansallisesta energiatehokkuusrahastosta on 8 artiklan 3 kohdan ja 24 artiklan nojalla tuettava toimenpiteiden toteuttamista ensisijaisesti energiaköyhyydestä kärsivien ihmisten, heikossa asemassa olevien asiakkaiden, pienituloisissa kotitalouksissa olevien ihmisten ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvien ihmisten keskuudessa. Kyseiseen tukeen on sisällyttävä pk-yrityksille suunnattujen energiatehokkuustoimenpiteiden rahoitus yksityisen rahoituksen käynnistämiseksi ja aikaansaamiseksi pk-yrityksille.
13	Jäsenvaltiot voivat sallia, että julkiset elimet täyttävät 6 artiklan 1 kohdassa vahvistetut velvoitteet suorittamalla vuosittain kansalliseen energiatehokkuusrahastoon maksuosuuden, joka vastaa kyseisten velvoitteiden täyttämisen edellyttämiä investointeja.
14	Jäsenvaltiot voivat säätää, että velvoitetut osapuolet voivat täyttää 8 artiklan 1 ja 4 kohdassa vahvistetut velvoitteensa suorittamalla vuosittain kansalliseen energiatehokkuusrahastoon maksuosuuden, joka vastaa kyseisten velvoitteiden täyttämisen edellyttämiä investointeja.
15	Jäsenvaltiot voivat käyttää päätöksen N:o 406/2009/EY mukaisista vuosittaisista päästökiintiöistä saamia tuloja kehittääkseen innovatiivisia rahoitusjärjestelyjä energiatehokkuuden parannuksia varten.

3.1. Soveltamisala ja tavoitteet

Direktiivin 30 artiklan 11 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat perustaa kansallisen energiatehokkuusrahaston, jonka tarkoituksena on tukea energiatehokkuustoimenpiteiden täytäntöönpanoa ja auttaa jäsenvaltioita saavuttamaan osuutensa EU:n vuoden 2030 energiatehokkuustavoitteista. Vaihtoehtoisesti jäsenvaltiot voivat halutessaan mukauttaa olemassa olevan kansallisen energiatehokkuusrahaston 30 artiklan tarkistettuihin säännöksiin. Vuoden 2012 energiatehokkuusdirektiivin (sellaisena kuin se on muutettuna vuonna 2018) vaatimuksiin verrattuna uudelleenlaaditussa energiatehokkuusdirektiivissä täsmennetään, että kansallisen energiatehokkuusrahaston olisi tuettava energiatehokkuusvelvoitejär-

jestelmien täytäntöönpanoa koskevan 8 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanoa sekä heikossa asemassa olevien asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä ja suojelemista sekä energiaköyhyyden lieventämistä koskevan 24 artiklan täytäntöönpanoa. Lisäksi kansallisista energiatehokkuusrahastoista olisi tuettava ensisijaisesti heikossa asemassa olevia asiakkaita, energiaköyhyydestä kärsiviä ihmisiä ja sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuvia ihmisiä sekä myönnettävä rahoitusta energiatehokkuustoimenpiteiden toteuttamiseen pk-yrityksissä. Kansallisista energiatehokkuusrahastoista myönnettävä julkinen rahoitustuki olisi tarvittaessa suunniteltava energiatehokkuuden parantamiseen myönnettävää valtiontukea koskevien sääntöjen mukaisesti ⁽²⁸⁾.

3.2. Poliittikkatoimien valinta

Jäsenvaltioilla on erilaisia vaihtoehtoja kansallisten energiatehokkuusrahastojen perustamiseksi tai uudelleen järjestämiseksi:

- **Institutionaalisten hallintojärjestelyjen perustaminen:** Kansalliset energiatehokkuusrahastot voidaan perustaa erilliseksi rahastoksi jo olemassa olevan pääomainvestointeja edistävän kansallisen järjestelyn yhteyteen. Hallintojärjestelyissä olisi täsmennettävä, että rahaston tarkoituksena on panna täytäntöön energiatehokkuustoimenpiteitä kansallisten energiatehokkuustavoitteiden tukemiseksi, sekä määriteltävä vastuualueet.
- **Sen määrittäminen, miten rahasto pääomimitaan:** Kansallinen energiatehokkuusrahasto voidaan pääomittaa julkisesta talousarviosta, EU:n rahoitusohjelmista tai EU:n päästökauppajärjestelmän mukaisten päästöoikeuksien huutokaupoista saatavilla tuloilla. Määrittäessään, miten kansalliset energiatehokkuusrahastot pääomimitaan, EU:n jäsenvaltioiden olisi erityisesti otettava huomioon täydentävyys ja synergiat energiatehokkuuden tukemiseen käytettävissä olevien vuosien 2021–2027 koheesiopolitiikan ohjelmien (EAKR ja koheesiorahasto) budjettivarojen kanssa. Kohdassa 3.3 kuvataan yksityiskohtaisesti, miten kansallisia energiatehokkuusrahastoja voidaan pääomittaa osapuolten rahoitusosuuksilla uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin 6 artiklan 1 kohdan sekä 8 artiklan 1 ja 4 kohdan mukaisten velvoitteiden sijasta. Uusiutuvat rahastot voivat tuottaa tuloja myös investoinneillaan ja varmistaa näin jatkuvuutensa.
- **Rahaston tavoitteiden, tulostittareiden ja raportointivaatimusten määrittäminen:** Hallitusten olisi määritettävä energiansäästöjen kokonaismäärää koskevat tavoitteet ja tulostittarit, tuettujen hankkeiden ja teknologioiden tyypit sekä aikaansaadun yksityisen rahoituksen määrä. Tavoitteet ja tulostittarit olisi määriteltävä myös pk-yrityksille, heikossa asemassa olevien asiakkaille, energiaköyhyydestä kärsiville ihmisille ja tapauksen mukaan sosiaaliperusteisissa asunnoissa asuville henkilöille suunnatun tuen osalta. Olisi luotava avoimet raportointijärjestelmät, jotta rahaston tuloksellisuutta voidaan jatkuvasti seurata ja arvioida suhteessa näihin tavoitteisiin.
- **Sen määrittäminen, mitä rahoitusvälineitä rahasto voi käyttää:** Kansallinen energiatehokkuusrahasto voi käyttää useita aiemmin käsitellyistä rahoitusvälineistä, kuten julkisia lainoja, verotuksen yhteydessä takaisin maksettavaa rahoitusta ja yksityisten vihreiden kuluttajaluottojen lainatakauksia, vihreitä kiinnelainoja, laskun yhteydessä takaisin maksettavaa rahoitusta ja vihreitä joukkovelkakirjoja.

3.3. Muissa artikloissa asetettujen velvoitteiden täyttäminen kansallisiin energiatehokkuusrahastoihin suoritettavilla maksuosuuksilla

Seuraavissa uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin artikloissa esitetään, mitä vaihtoehtoja jäsenvaltioilla on, jos ne haluavat täyttää velvoitteita kansalliseen energiatehokkuusrahastoon suoritettavilla maksuosuuksilla:

- Direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa edellytetään, että kukin jäsenvaltio määrittelee ohjeellisen kansallisen energiatehokkuuspanoksen, jotta jäsenvaltiot voivat yhteisesti saavuttaa unionin tavoitteen vähentää energiankulutusta vähintään 11,7 prosenttia vuoteen 2030 mennessä viiteskenaarioon verrattuna. Direktiivin 4 artiklan 6 kohdassa todetaan, että jos jäsenvaltiot eivät ole edistyneet riittävästi panostensa saavuttamisessa, niiden on varmistettava, että vuoden kuluessa toteutetaan lisätoimenpiteitä. Yksi mahdollinen toimenpide on vapaaehtoinen rahoitusosuus kansalliseen energiatehokkuusrahastoon tai muuhun energiatehokkuuden edistämiseen tarkoitettuun rahoitusvälineeseen.

⁽²⁸⁾ Energiatehokkuusinvestointeihin myönnettävän tuen kannalta merkitykselliset valtiontukisäännökset ovat valtiontukia koskevan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 38 artikla, 38 a artikla (tuki rakennusten omistajille ja vuokralaisille), 38 b artikla (tuki ESCO-toimijoille) ja 39 artikla (rahoituksen välittäjien kautta myönnettävä tuki) sekä ilmasto-, ympäristönsuojelu- ja energiatuen suuntaviivojen (CEEAG) 4.1 jakso (tuki kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen ja poistamiseen, myös tukemalla uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta), 4.2 jakso (tuki rakennusten energia- ja ympäristötehokkuuden parantamiseen) ja 4.10 jakso (tuki kaukolämmitykseen ja -jäähdytykseen).

- Direktiivin 6 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että 3 prosenttia julkisten elinten omistamien lämmitettyjen ja/tai jäädytettyjen rakennusten kokonaispinta-alasta korjataan vuosittain siten, että ne muutetaan lähes nollaenergiarakennuksiksi tai päästöttömiksi rakennuksiksi ⁽²⁹⁾. Tältä osin direktiivin 30 artiklan 13 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat sallia, että julkiset elimet täyttävät 6 artiklan 1 kohdassa vahvistetut velvoitteet suorittamalla vuosittain kansalliseen energiatehokkuusrahoitukseen maksuosuuden, joka vastaa kyseisten velvoitteiden täyttämisen edellyttämiä investointeja.
- Direktiivin 8 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltioiden on saavutettava kumulatiiviset loppukäytön säästöt, jotka vastaavat vähintään 1,3:a prosenttia vuotuisesta energian loppukulutuksesta vuosina 2024–2025, 1,5:tä prosenttia vuotuisesta energian loppukulutuksesta vuosina 2026–2027 ja 1,9:ää prosenttia vuotuisesta energian loppukulutuksesta vuosina 2028–2030. Direktiivin 8 artiklan 4 kohdassa edellytetään, että jäsenvaltiot antavat kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevissa edistymisraporteissa tietoa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen energiansäästöjen laskemisessa sovelletuista indikaattoreista. Tältä osin 30 artiklan 14 kohdassa säädetään, että jäsenvaltiot voivat säätää, että velvoitetut osapuolet voivat täyttää 8 artiklan 1 ja 4 kohdassa vahvistetut velvoitteensa suorittamalla vuosittain kansalliseen energiatehokkuusrahoitukseen maksuosuuden, joka vastaa kyseisten velvoitteiden täyttämisen edellyttämiä investointeja. Tätä varten ja 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisesta energiatehokkuusrahoituksesta rahoitetuista 8 artiklan 1 kohdan velvoitteiden täyttämiseksi toteutetuista toimenpiteistä johtuvat energiansäästöt lasketaan energiatehokkuusdirektiivin liitteen V mukaisesti.
- Direktiivin 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat täyttää 8 artiklan 1 kohdan mukaiset velvoitteensa energiatehokkuusvelvoitejärjestelmällä. Tässä tapauksessa jäsenvaltiot voivat päättää, että energiatehokkuusvelvoitejärjestelmän velvoitetut osapuolet täyttävät velvoitteensa kokonaan tai osittain suorittamalla maksuosuuden kansalliseen energiatehokkuusrahoitukseen.

Jos jäsenvaltiot eivät täytä velvoitteitaan tietynä vuonna, niillä on mahdollisuus suorittaa vuotuinen maksuosuus kansalliseen energiatehokkuusrahoitukseen. Tämän vaihtoehdon valitsevien jäsenvaltioiden on silti täytettävä 4 artiklan 2 kohdassa, 6 artiklan 1 kohdassa ja 8 artiklan 1 ja 4 kohdassa vahvistetut velvoitteet myöhemmässä vaiheessa. Tarkoituksena on antaa jäsenvaltioille mahdollisuus korvata niiden vuotuisissa kansallisissa velvoitteissa oleva vaje kansalliseen energiatehokkuusrahoitukseen suoritettavan maksuosuuden muodossa toteutettavalla väliaikaisella toimenpiteellä. Samalla pyritään varmistamaan, että jäsenvaltioiden kansallinen panos vuoden 2030 energiatehokkuusvelvoitteisiin saavutetaan ja että 8 artiklan ja 6 artiklan velvoitteita koskevat nykyiset vajeet korjataan seuraavina vuosina tähän tarkoitukseen varatulla kansallisen energiatehokkuusrahoituksen avulla.

Vuotuisten rahoitusosuuksien on kaikissa tapauksissa oltava yhtä suuret kuin kyseisten velvoitteiden täyttämiseksi ja ohjeellisen kehityspolun saavuttamiseksi tarvittavat investoinnit. Jos jäsenvaltiot valitsevat jonkin näistä vaihtoehdoista, niiden on määritettävä, minkä tyyppisiä energiatehokkuustoimenpiteitä kansallisesta energiatehokkuusrahoituksesta rahoitetaan 4 artiklan 6 kohdassa, 6 artiklan 1 kohdassa, 8 artiklan 1 ja 4 kohdassa ja 9 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen velvoitteiden täyttämiseksi, ja laskettava niiden tuottamat energiansäästöt. Energiansäästöjen laskemiseksi jäsenvaltioiden on käytettävä energiatehokkuusdirektiivin liitteessä V esitettyjä yhteisiä menetelmiä ja periaatteita.

Jäsenvaltioiden on tämän jälkeen laskettava velvoitteiden saavuttamisesta aiheutuvat investointikustannukset määrittääkseen kansalliseen energiatehokkuusrahoitukseen suoritettavan maksuosuuden suuruuden. Näissä laskelmissa käytettävien tietojen olisi liityttävä kansallisen energiatehokkuusrahoituksen (jos sellainen on jo käytössä) aiempaan tulokseen tai rahoitusvälineisiin, jotka on tarkoitettu julkisten rakennusten kunnostamisen tai muiden julkisten energiatehokkuusjärjestelmien tukemiseen. Käyttäessään 30 artiklan 14 kohdassa ja 4 artiklan 6 kohdassa kuvattua vaihtoehtoa jäsenvaltioiden on osana liitteen V mukaista menetelmän ilmoittamista kuvailtava investointikustannusten arvioinnissa käytetty lähestymistapa, mukaan lukien menetelmä ja käytetyt tiedot. Laskelmasta olisi tehtävä riippumaton ennakko- ja jälkiarviointi. Komissio seuraa käytettyjä menetelmiä olemalla säännöllisessä vuorovaikutuksessa jäsenvaltioiden kanssa.

⁽²⁹⁾ Rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU 9 artiklan mukaisesti.

4. RAPORTOINTIVAATIMUKSET

Taulukko 4-1.

30 artiklan 17 ja 18 kohta

#	30 artiklan kohta
17	<p>Jäsenvaltioiden on raportoitava komissiolle viimeistään 15 päivänä maaliskuuta 2025 ja sen jälkeen joka toinen vuosi osana asetuksen (EU) 2018/1999⁽³⁰⁾ 17 artiklan nojalla toimitettavia ja 21 artiklan mukaisia yhdenmukaisia kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevia edistymisraporttejaan seuraavat tiedot:</p> <p>a) energiatehokkuuteen tehtävien julkisten investointien määrä ja energiatehokkuustoimenpiteitä tukevalla julkisella rahoituksella saavutettu keskimääräinen vipuvaikutus;</p> <p>b) energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden määrä eri tuotteiden mukaan eriteltynä;</p> <p>c) tapauksen mukaan kansalliset rahoitusohjelmat, jotka on otettu käyttöön energiatehokkuuden ja parhaiden käytäntöjen käyttöönoton lisäämiseksi, sekä energiatehokkuutta edistävät innovatiiviset rahoitusjärjestelyt.</p> <p>Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun kertomuksen laatimisen helpottamiseksi komissio sisällyttää kyseisessä alakohdassa vahvistetut vaatimukset asetuksen (EU) 2018/1999 17 artiklan 4 kohdan nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettuun yhteiseen malliin.</p>
18	<p>Edellä 17 kohdan b alakohdassa tarkoitetun veloitteen täyttämiseksi ja rajoittamatta kansallisten lisätoimenpiteiden soveltamista, jäsenvaltioiden on otettava huomioon rahoituslaitosten olemassa olevat tiedonantovelvollisuudet, mukaan lukien seuraavat:</p> <p>a) komission delegoidun asetuksen (EU) 2021/2178⁽³¹⁾ mukaiset luottolaitoksia koskevat julkistamissäännöt;</p> <p>b) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013⁽³²⁾ 449 a artiklan mukaiset luottolaitoksiin sovellettavat ESG-riskien julkistamisvaatimukset.</p> <p>Energiatehokkuutta edistävän lainatuotteen määrää koskevien tietojen keräämisen ja yhdistämisen helpottamiseksi 17 kohdan b alakohdassa tarkoitetun veloitteen täyttämistä varten komissio antaa viimeistään 15 päivänä maaliskuuta 2024 jäsenvaltioille ohjeita järjestelyistä, jotka koskevat energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden määrää koskevien tietojen saatavuutta, keräämistä ja kokoamista kansallisella tasolla.</p>

4.1. Soveltamisala ja tavoitteet

Direktiivin 30 artiklan 17 kohdan mukaisesti jäsenvaltioiden on raportoitava 30 artiklan täytäntöönpanossa edistymisestä joka toinen vuosi osana yhdenmukaisia kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevia edistymisraporttejaan. Jäsenvaltioiden on erityisesti raportoitava energiatehokkuuteen tehtävien julkisten investointien määrää, keskimääräistä vipuvaikutusta ja energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden markkinamäärää koskevat tiedot.

⁽³⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta.

⁽³¹⁾ Komission delegoitu asetus (EU) 2021/2178, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 täydentämisestä täsmentämällä niiden tietojen sisältö ja esitystapa, jotka direktiivin 2013/34/EU 19 a tai 29 a artiklan soveltamisalaan kuuluvien yritysten on annettava ympäristön kannalta kestävästä taloudellisista toiminnoista, sekä kyseisen tiedonantovelvollisuuden noudattamiseksi käytettävä menetelmä (EUVL L 443, 10.12.2021, s. 9).

⁽³²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

Jäsenvaltioiden on jo raportoitava yhdenmukaisia kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskeissa edistymisraporteissaan politiikoista ja toimenpiteistä, joilla tuetaan kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa asetettujen tavoitteiden ja panosten saavuttamista. Tämä raportointivelvoite kattaa kansalliset rahoitusohjelmat, jotka on otettu käyttöön energiatehokkuuden ja parhaiden käytäntöjen käyttöönoton lisäämiseksi, sekä energiatehokkuutta edistävät innovatiiviset rahoitusjärjestelyt. Jäsenvaltioiden on määrä käyttää tätä järjestelmää, kun ne raportoivat kaikista asiaankuuluvasta tiedosta uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin 30 artiklan raportointivelvoitteen täyttämiseksi. Tähän sisältyvät toimenpiteet, joilla tarjotaan julkista rahoitusta energiatehokkuustavoitteiden saavuttamiseksi. Poliitikot ja toimenpiteet, joilla pyritään edistämään yksityistä rahoitusta energiatehokkuuden lisäämiseksi, olisi myös raportoitava. Tällaisia ovat esimerkiksi teknisen avun ja hankekehitystuen kautta toteutetut toimenpiteet tai toimenpiteet, joilla mahdollistetaan yksityisesti rahoitetut innovatiiviset rahoitusjärjestelyt (esimerkiksi laskun yhteydessä takaisin maksettava rahoitus).

Raportoidessaan julkisten investointien yhteenlasketusta määrästä ja keskimääräisestä vipuvaikutuksesta jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä ja koottava yhteen nykyisissä yhdenmukaisia kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskeissa edistymisraporteissa jo vaadittuja tietoja mitataksena julkisten investointien määrän ja energiatehokkuustoimenpiteitä tukevalla julkisella rahoituksella saavutetun keskimääräisen vipuvaikutuksen.

Osana yhdenmukaisia kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevia edistymisraportteja koskevien raportointiohjeiden päivittämistä komissio antaa lisäohjeita edellä olevan energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden määrää koskevan b alakohdan raportointivelvoitteista.

Raportoidessaan energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden kokonaismäärästä jäsenvaltioiden on hyödynnettävä synergioita ja vältettävä päällekkäisyyksiä niitä tietoja koskevien vaatimusten kanssa, joita rahoituslaitokset julkaisevat kestävään rahoitukseen liittyvien tietojen antamista koskevan asetuksen ⁽³³⁾, EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän ja vakavaraisuusvaatimuksia koskevan asetuksen (EU) N:o 575/2013 ⁽³⁴⁾ mukaisten luottolaitoksiin sovellettavien ESG-riskien julkistamista koskevien vaatimusten mukaisesti. Jäsenvaltiot voivat käyttää tätä luokituksen ja taloudellisten tietojen julkistamisen järjestelmää täyttääkseen 30 artiklassa säädettyjen raportointivaatimusten osatekijöitä. Vuonna 2024 suurten rahoituslaitosten, joilla on EU:n säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettuja arvopapereita, on julkistettava ilmastotavoitteisiin liittyvät kestävyysluokitusjärjestelmän mukaiset toimintonsa. Tammikuusta 2026 alkaen kaikkien EU:n luottolaitosten on myös raportoitava kaupankäyntivarastonsa kestävyysluokitusjärjestelmän mukaisuudesta.

Luokitusjärjestelmäkehitys sisältää useita taloudellisia toimia, jotka ovat merkityksellisiä uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin tavoitteiden kannalta (esim. energiatehokkuuslaitteiden asennuksesta, huollosta tai korjauksesta muodostuvat yksittäiset peruskorjaustoimenpiteet). Energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden kokonaismäärän laskemiseksi jäsenvaltioiden on laskettava yhteen ilmoitetut lainat, jotka yritykset ovat liittäneet uudelleenlaaditun energiatehokkuusdirektiivin tavoitteiden kannalta merkityksellisiin taloudellisiin toimiin, ja lisättävä ne julkisten energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden määrään. Jäsenvaltioiden on määritettävä, mitkä nykyisten julkistamisvelvoitteiden täytäntöönpanoa valvovat kansalliset yksiköt (esimerkiksi pankkialan sääntelyviranomaiset) tukevat tätä raportointia tarjoamalla pääsyn rahoituslaitosten julkistamiin tietoihin.

Kestävyysluokitusjärjestelmän mukaisuuden lisäksi jäsenvaltioiden on sisällytettävä raportointiinsa myös arvio sellaisten energiatehokkuutta edistävien lainatuotteiden määristä, jotka eivät ole kestävyysluokitusjärjestelmän mukaisia mutta jotka silti parantavat energiatehokkuutta.

⁽³³⁾ Asetuksella (EU) 2019/2088 kestävyysluokituksen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla luodaan kattava raportointikehys rahoitustuotteille ja finanssialan yhteisöille. Kestävään rahoitukseen liittyvien tietojen antamista koskevan asetuksen vaatimukset ovat yhteydessä EU:n kestävyysluokitusjärjestelmän vaatimukseen siten, että kyseisen asetuksen ”kestävien investointien” määrittely kattaa luokitusjärjestelmäasetuksessa määritellyt ”ympäristön kannalta kestävä taloudelliset toiminnot”. EU:n kestävyysluokitusjärjestelmä ja kestävä rahoitukseen liittyvien tietojen antamista koskeva asetus määrittävät yhdessä niiden tietojen sisällön, menetelmät ja esitystavan, jotka rahoitusalan yritysten ja muiden kuin rahoitusalan yritysten on annettava ympäristön kannalta kestävien taloudellisten toimintojen osuudesta niiden liiketoiminnassa, investoinneissa tai lainantotoiminnassa.

⁽³⁴⁾ Tietojen julkistamisessa ja raportoinnissa olisi hyödynnettävä synergioita ja vältettävä päällekkäisyyksiä erityisesti asetuksen (EU) N:o 575/2013 (vakavaraisuusasetus) 449 a artiklan mukaisten, teknisen täytäntöönpanostandardin mukaisesti julkaistavia tietoja koskevien luottolaitoksiin sovellettavien vaatimusten kanssa (komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2453, annettu 30 päivänä marraskuuta 2022, täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/637 säädettyjen teknisten täytäntöönpanostandardien muuttamisesta ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä riskejä koskevien tietojen julkistamisen osalta).